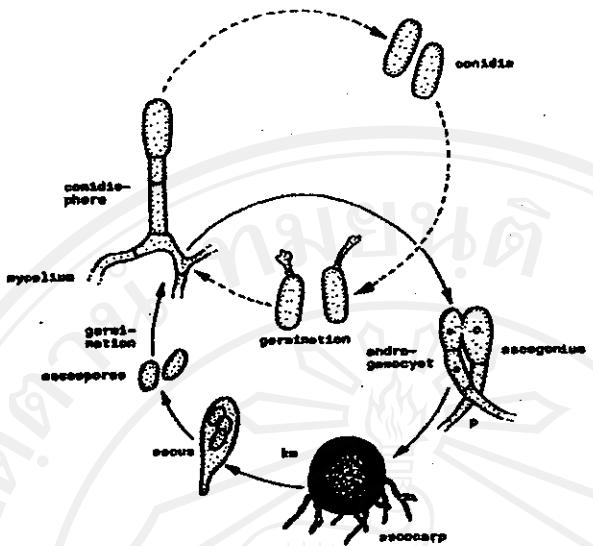

บทที่ 2

ตรวจเอกสาร

เชื้อร้าแบ่ง (Powdery mildews) จัดอยู่ใน Class Leotiomycetes, Order Erysiphales, Family Erysiphaceae เป็นสาเหตุของโรคพืชที่สำคัญมากชนิดหนึ่ง เมื่อจากสามารถเข้าทำลายพืชเศรษฐกิจ ที่สำคัญได้หลายชนิด เชื้อร้าแบ่งสามารถแพร่กระจายโดยลม ละอองน้ำหรือฝน เพื่อเข้าทำลายพืช ในฤดูปลูก โดยเฉพาะการปลูกพืชในโรงเรือนอาจทำให้เกิดการติดเชื้อข้ามเป็นวัฏจักร สปอร์จะถูกปลดปล่อยออกมายังเวลากลางวัน และมีปริมาณมากสุดในเวลาเที่ยงวัน เมื่อจากความชื้นในอากาศลดลง (Daughtrey *et al.*, 2004) โดยที่เชื้อร้าแบ่งแตกต่างจากเชื้อร้าส่วนใหญ่ที่ชอบความชื้น คั่งน้ำ conidia จึงออก germ tube เข้าทำลายพืชในช่วงที่มีอากาศแห้ง (Robert *et al.*, 2004) ซึ่งลักษณะอาการของพืชที่ถูกเชื้อร้าแบ่ง เข้าทำลายจะแสดงอาการโดยทั่วไป คือ เริ่มแรกปรากฏอาการ เป็นรอยแพด หรือจุดเล็กๆ สีขาว หรือสีเทาอ่อน จากนั้นจะสังเกตเห็นอาการ ได้ชัดเจนขึ้น โดยพบลักษณะ โคลอนีเป็นสีขาวคล้ายแบ่งปกลุมอยู่บนส่วนต่างๆ ของพืชอาศัย เช่น ใบ กิ่ง ก้าน ฝัก และดอก เป็นต้น

เชื้อร้าแบ่ง (Powdery mildews) จัดเป็น obligate parasite “ไม่สามารถแพะเดียงบนอาหารเดี่ยงเชื้อได้” รับอาหารจากพืชโดยเส้นใย (mycelium) ซึ่งเจริญอยู่เหนือผิวพืชจะสร้าง specialized hypha ที่เรียกว่า haustoria (feeding organ) แทงเข้าสู่ภายในเซลล์ของ epidermal cell ของพืชเพื่อดูดซับอาหาร เชื้อร้าแบ่งมีการสืบพันธุ์ได้ 2 แบบคือ การสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศ โดยสร้าง conidia เกิดอยู่บนก้านชุดปอร์ที่เรียกว่า conidiophore ซึ่งอาจเกิดขึ้นเดี่ยวๆ เรียกว่า solitary หรือ single type (สร้างปอร์ 1 conidium ต่อวัน) หรือเกิดต่อกันเป็นสายโซ่ที่เรียกว่า chain type (สร้าง conidia มากกว่า 1 conidia ต่อวัน) ส่วนการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศเชื้อร้าแบ่ง จะสร้าง sexual spore (ascospore) เกิดอยู่ภายในถุง ascus ที่อยู่ภายใน fruiting body ที่เรียกว่า ascoma (cleistothecium) ที่มีลักษณะกลม มีสีเข้ม หรือสีดำ สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า รอบๆ cleistothecium นี้ appendage ยื่นออกมายื่นรูปร่างลักษณะต่างๆ กันออกไป ซึ่งลักษณะของ appendages ในอดีตสามารถใช้แยกเชื้อร้าออกเป็น genus ต่างๆ ได้ สำหรับวงชีวิตของเชื้อร้าแบ่ง ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 วงชีวิตของเชื้อร้าแบ่ง (*Erysiphe polygoni*): p-plasmogamy, k-karyogamy and m-meiosis (ที่มา Braun, 1995)

ลักษณะสัณฐานวิทยาของเชื้อร้าแบ่ง ในกระบวนการสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศ

Sawada (1914) เป็นคนแรกที่จัดจำแนกชนิดเชื้อร้าแบ่งตามลักษณะการสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศ ต่อมา Yarwood (1957) สำรวจและศึกษาเชื้อร้าแบ่งซึ่งรวมถึงลักษณะของการสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศด้วย และให้ความสำคัญกับกระบวนการสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศของเชื้อร้าแบ่งจำนวนมาก โดยเฉพาะช่วงต้นศตวรรษที่ 20 Braun *et al.* (2002) ได้รวบรวมผลงานของ Cook และ Takamatsu ที่ใช้ลักษณะทางสัณฐานของการสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศนี้ สามารถจำแนกราเบ็งออกได้เป็น 4 genera 8 subgenus ต่อมา To-anun *et al.* (2002) ได้พิจพง subgenus ใหม่คือ *Microidium* ใน genus *Oidium* ทำให้ปัจจุบันมีเชื้อร้าแบ่งทั้งหมด 4 genera 9 subgenus นับว่าก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการศึกษาเชื้อร้าแบ่งเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งลักษณะทางสัณฐานที่สำคัญสำหรับนำมาใช้ในการจัดจำแนก ได้แก่

Mycelium

เส้นใยของเชื้อร้าแบ่ง มีหลายแบบ ได้แก่ เส้นใยที่เป็น epiphytic กล่าวคือ จะเริ่ญอยู่ที่ผิวพืช ออาศัย และสั่งส่วนของ haustorium เข้าไปใน epidermal cells ของพืชออาศัยเพื่อคุกคินอาหาร เส้นใยลักษณะแบบ hemiendophytic ซึ่งเชื้อร้าจะสร้างเส้นใยเริ่ญผ่านทางปากใบเข้าสู่ภายในพืช เกิดเป็น internal mycelium ซึ่ง internal mycelium เหล่านี้จะสร้าง haustorium เข้าทำลายเซลล์ที่อยู่ภายใน เช่น

เซลล์ในชั้นของ mesophyll หรือ palisade layer และเส้นใยมีลักษณะเป็น endophytic อย่างไรก็ตาม เราสามารถพบเส้นใยที่เป็น external mycelium ขึ้นปกคลุมผิวพืชได้ เช่นเดียวกัน

เส้นใยที่เป็น primary mycelium ของเชื้อราเป็นปักติไม่มีสี (hyaline) มีผนังกันความชื้น ผนังบาง เซลล์เส้นใยเป็นแบบ uninucleate (แต่ละเซลล์มีนิวเคลียส 1 อัน) และมี vacuole อยู่ภายในเซลล์ เส้นใยมีการแตกแขนงได้หลายลักษณะ โดยอาจจะแตกแขนงออกจากเส้นใยเดิมเป็นnum ต่างๆ กัน ตามชนิดของเชื้อราเป็น เส้นใยอาจตรง หรือโค้งอ ฯลฯ เส้นใยอาจถลายไปเมื่อมีการสร้าง cleistothecium ที่เรียกว่า evanescent หรือยังคงมีเส้นใยอยู่หนาแน่นภายหลังการสร้าง cleistothecium ที่เรียกว่า persistent เป็นต้น ในขณะที่เชื้อราเป็นบางชนิดนอกจากจะสร้าง primary mycelium แล้วอาจสร้าง secondary mycelium ที่มีผนังหนาและมีสีเข้มขึ้น เช่น *Sphaerotheca pannosa*, *Sphaerotheca morsuvae*, *Sphaerotheca euphorbiae* หรือ *Sphaerotheca fugax* เป็นต้น

Appressorium

appressorium เป็นโครงสร้างที่เจริญแผ่ออกมาทางด้านข้างของเส้นใยเพื่อเพิ่มผิวสัมผัสกับผิวพืช จัดเป็นโครงสร้างซึ่งใช้คิดคิดกับผิวของพืชอาศัย และ appressorium นี้อาจเกิดขึ้นที่ปลายสุดของ conidial germ tube ที่ได้สามารถจำแนกลักษณะรูปร่างของ appressorium แบบต่างๆ 5 แบบ (Braun, 1978) ได้ดังนี้ คือ

1. indistinct : กลุ่มนี้สังเกตได้จากการแพร่กระจายของเส้นใยเพียงเล็กน้อย
2. distinct, nipple-shaped : ซึ่ง appressorium ในกลุ่มนี้จะไม่เป็น lobe แต่จะมีผิวที่บุรุษทำให้มีลักษณะคล้าย lobe ได้
3. distinct, lobe : appressorium ในกลุ่มนี้มีลักษณะ เป็นแบบ irregular lobed ซึ่งรูปทรงผันแปร ไม่แน่นอน ตั้งแต่ singly lobed จนถึง multi-lobed ซึ่งการจำแนกลักษณะโดยเป็น singly หรือ moderately lobed และ multi-lobed นั้นในทางปฏิบัติทำได้ยาก
4. distinct, branch, coral-like พบรได้ในเชื้อรา *Leveillula* species โดย Gorter (1988) เป็นผู้เสนอตั้งชื่อแบบของ appressorium นี้
5. distinct, hook หรือ elongate, nipple-shaped ซึ่ง appressorium แบบนี้จัดเป็นกลุ่มเฉพาะ พบรได้ใน genus *Phyllactinia* เป็นต้น

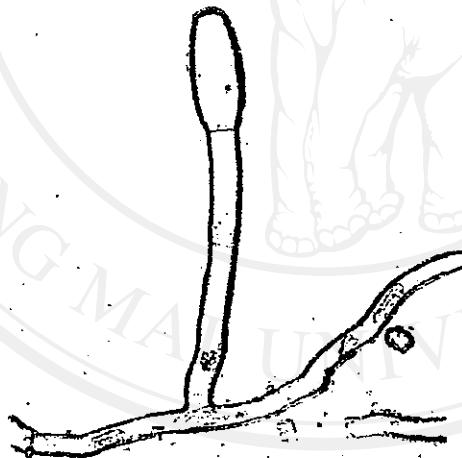
สำหรับตำแหน่งของ appressorium นี้พบได้แตกต่างกันไป ส่วนใหญ่พวกรที่เป็น unlobe ปักติจะเกิดเดียวๆ แต่บางครั้งอาจพน 2-3 อันต่อเซลล์เส้นใยหนึ่งเซลล์ ส่วนพวกรที่เป็น lobed นั้นปักติอาจพนได้ตั้งแต่ 1 จนถึง 4 อันต่อหนึ่งเซลล์โดยอาจเกิดอยู่ตรงข้ามกัน หรือเกิดเรียงลำดับกันไปกี ได้ ซึ่งลักษณะของ appressorium แบบต่างๆ

onidiophore, conidia และ germination

conidiophore

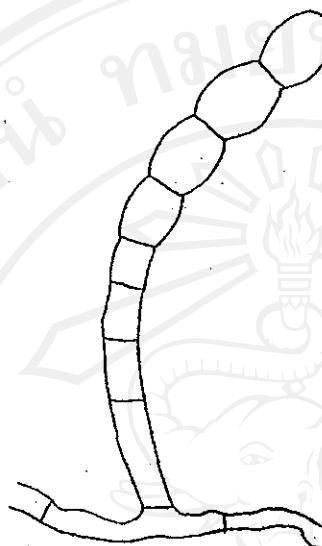
conidiophore อาจแบ่งออกตามลักษณะการสร้าง conidia ได้ เช่น ก้าน conidiophore ที่ให้กำเนิด conidia เพียง 1 เซลล์ต่อวัน เรียกว่า singly หรือ solitary conidia หรือ pseudoidium type ในขณะที่เชื้อราแบ่งบางชนิดจะผลิต conidia ได้หลายอันต่อวันซึ่งในกรณีนี้ conidia จะต่อกันเป็นสายโซ่ (chain type) ซึ่ง Shin และ La (1993) ได้แบ่งชนิดของก้าน conidiophore ของเชื้อราที่มีใน chain type นี้ออกได้เป็น 2 กลุ่ม ตามลักษณะของเส้นขอบ conidia ของ immature conidia ทำให้สามารถแบ่งชนิดของก้าน conidiophore ของเชื้อราแบ่งออกได้ 2 กลุ่มดังนี้

1. Conidia singly หมายถึง ก้าน conidiophore ที่ผลิต conidia เกิดเดียวๆ เพียง 1 conidium ต่อวัน พนได้ทั่วไปในเชื้อรา *Erysiphe*, *Microspora*, *Phyllactinia* และ *Uncinula* เป็นต้น (Shin and Zheng, 1998; Shin, 2000) (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 : ลักษณะของก้าน conidiophore แบบ single type (solitary conidia หรือเรียกอีกอย่างว่า Pseudoidium type) ในภาพเป็น conidiophore ของเชื้อรา *Oidium* sp. บนใบแคน (Sesbania grandiflora Desv.) (To-anun et al., 2003)

2. **Conidia in chain** ได้แก่ เชื้อราแบ่งที่ผลิต conidia หลายอันต่อวัน ต่อ กันเป็นสายโซ่ (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 : ลักษณะของก้าน conidiophore แบบ chain type เชื้อราแบ่งสร้าง conidia ต่อ กันเป็นสายโซ่ ของเชื้อรา *Oidium sp.* บนหญ้าลออส *Vernonia cinerea* (ดวงดาว, 2549)

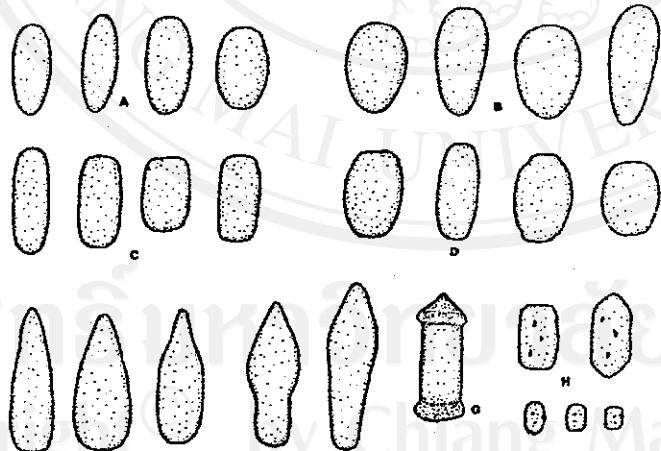
conidia

conidia ของเชื้อราแบ่ง จัดเป็น meristem arthophore ซึ่งปกติไม่มีสี (colourless) มีเซลล์เดียว หนึ่งนิวเคลียส (uncinucleate) มีแครคิวโล (vacuolate) ผนังบาง (thin-walled) ภายในมี oil-drops และ มีอนุภาคต่างๆ (various granule) เป็นองค์ประกอบ โดย conidia ของเชื้อราแบ่งบางชนิด เช่น *Podosphaera*, *Cystotheca* หรือ *Sawadaea* อาจมีอนุภาคที่สะท้อนแสง ที่เรียกว่า fibosin body อนุภาค ดังกล่าวมีขนาด 2-8 μm ประกอบด้วย B IV carbohydrate ที่มี nitrogen เป็นส่วนประกอบ fibosin body ปกติจะพบขณะที่ conidia ยังสอดอยู่เท่านั้น fibrosin body นี้นับเป็นลักษณะสำคัญในการใช้ จำแนกชนิดของเชื้อราแบ่ง เช่น พบร้าในเชื้อรา *Sphaerotheca fuliginea* conidia จะมีอนุภาค fibrosin body ในขณะที่ conidia ของเชื้อรา *Erysiphe cichoracearum* จะไม่พบร้า fibrosin body เป็นต้น ซึ่งเชื้อรา ทั้งสองปกติมีลักษณะ conidiophore ที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น fibrosin body จึงสามารถจำแนกเชื้อราทั้งสองออกจากรากันได้

อย่างไรก็ตามอาจพบว่าอัตราส่วนของความยาวต่อความกว้าง และลักษณะรูปร่างของ conidia ของเชื้อราแบ่งมักจะคงที่ และมีประโยชน์ต่อการจัดจำแนกชนิดเชื้อราแบ่ง โดยรูปร่างของ conidia

แสดงถึงความหลากหลายของสีพันธุ์ของเชื้อรา และมีประโยชน์ต่อการจัดจำแนกชนิด Hammett (1977) ได้ใช้ electron microscope ตรวจสอบผิวของ *Oidium* จะมีลักษณะที่แตกต่างไปอย่างเห็นได้ชัด โดยพบว่าเชื้อราทั่วไปจะพบว่ามีผิวนังเรียบแต่ conidia ของ *Blumeria graminis* จะมีลักษณะเป็นหนาม (spiny) conidia ในบาง genus มีลักษณะเป็นขน (hairy) ซึ่งลักษณะของผิวนังดังกล่าวมีความสำคัญต่อการจำแนกชนิดของเชื้อราเป็นมาก เช่น conidia จากพืช genus *Brassica*, *Pavaver* และ *Cleome* (\equiv *Erysiphe cruciferarum*) มีลักษณะเป็นขน (hairy) ขณะที่ conidia ของเชื้อราบน *Pastinaca* (\equiv *Erysiphe heraclei*) และจากพืช genus *Ranunculus* และ *Delphinium* (\equiv *Erysiphe aquilegiae* var. *ranunculi*) มีลักษณะเรียบ (smooth) แต่ทุกเชื้อที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ Salmon ได้จำแนกร่วมอยู่ใน *Erysiphe polygoni* ทั้งสิ้น

นอกจากนี้ขนาดของ conidia ขณะที่ยังสดอยู่กับลักษณะเด็กต่างกันกับตัวอย่างแห้งจาก herbarium โดยขนาดของ conidia แห้งจะมีลักษณะหด (shriveled) เด็กลงกว่าตัวอย่างสด อย่างไรก็ตาม เราสามารถเปรียบเทียบตัวอย่างแห้งสองได้ โดย Blumer (1967) พบว่าค่าคงที่ที่ใช้ในการคำนวณขนาดของ conidia แห้งให้เปลี่ยนเป็นค่าที่ใกล้เคียงกับตัวอย่างสดได้ กล่าวคือในกรณีของความกว้างให้คูณด้วย 1.2 ขณะที่ความยาวของ conidia ให้คูณด้วย 1.15 เพื่อให้ขนาดมีความใกล้เคียงกับตัวอย่างสด สำหรับรูปร่างของ conidia แบบต่างๆ ของเชื้อราเป็น ดังแสดงในภาพที่ 4

ภาพที่ 4: ลักษณะรูปร่างของ conidia แบบต่างๆ ของราเป็น A: ellipsoid, B: ovoid

C: cylindric, D: doliform, E-F: lanceolate, G: cylindric with cingulum-linked ring at ends,

H: macro conidia and micro conidia ของ *Sawadaea* (ที่มา Braun, 1995)

การออกของ conidia ของเชื้อร้าเป็น

ปกติเราระบบ germ tube เจริญออกออกจากด้านปลายของ conidia (\pm apically) หรือเจริญออกทางด้านข้าง (laterally) ก็ได้ ซึ่งลักษณะเฉพาะของการออกของ conidia นี้จะมีอยู่กับชนิดของเชื้อร้าเป็น จึงนับว่าการออกของ conidia นี้สามารถนำมาใช้จำแนกเชื้อร้าได้ ซึ่ง Braun (1987) มีความเห็นสอดคล้องกับ Hirata (1955) โดยได้กำหนดลักษณะของแบบแผนการออกของ conidia ของเชื้อร้าเป็นออกเป็นแบบต่างๆ 4 แบบ ซึ่งต่อมาภายหลัง To-anun *et. al.* (2002) ได้รายงานพบลักษณะการออกของ germ tube ของเชื้อร้าเป็นแบบที่ 5 (microdium type) จึงนับรวมถึงปัจจุบัน เชื้อร้าเป็นมีลักษณะของ germ tubes แบบต่างๆ รวม 5 แบบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

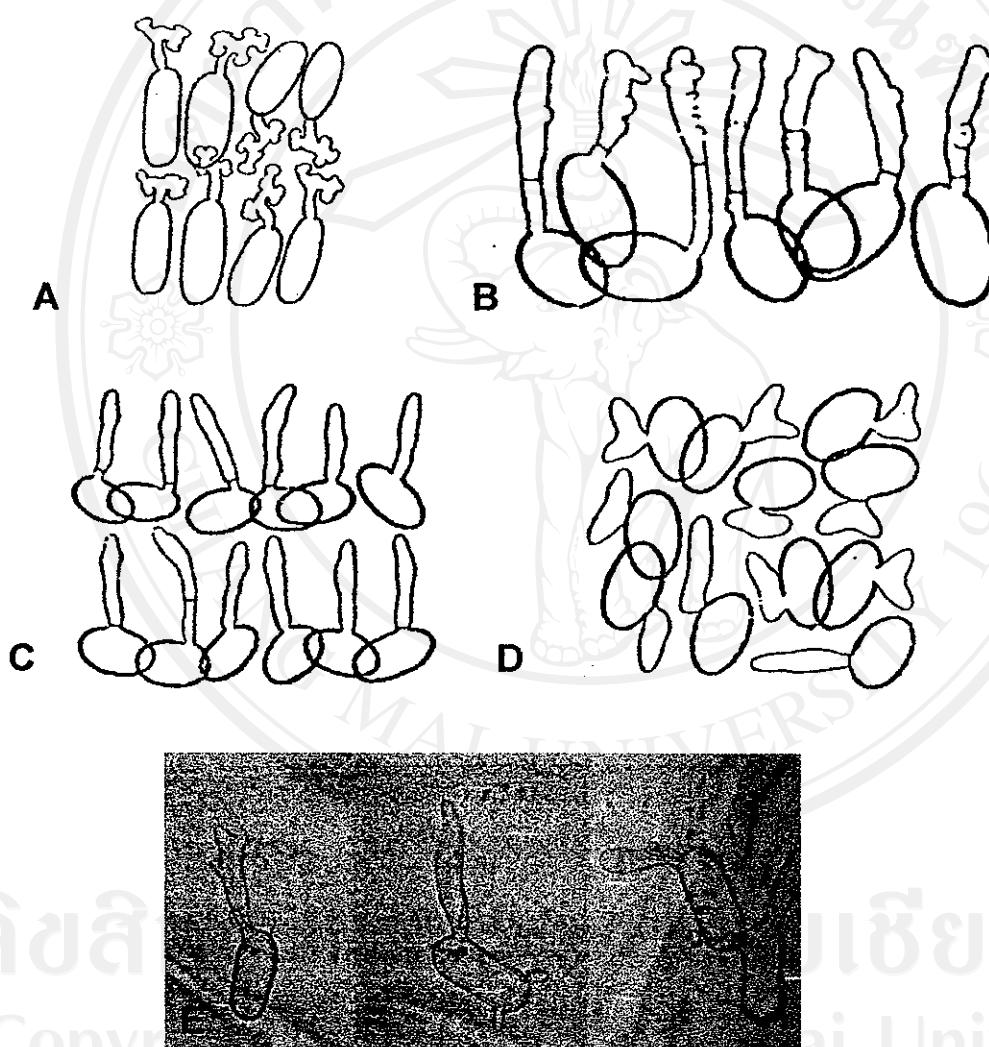
1. Polygoni type: ลักษณะของ germination ชนิดนี้จะสร้าง germ tube ออกจากปลายสุด (apically) หรือทางไหล่ (shoulder) ของ conidia หรือบางครั้งจะออกทางด้านข้าง (laterally) ก็ได้ โดยที่ปลายของ germ tube จะพน appressorium เป็นแบบ lobe ขนาดของ germ tube มีตั้งแต่สั้นถึงยาวปานกลาง โดยมีอัตราการเจริญของ germ tube เป็นไปอย่างรวดเร็ว คือใช้เวลาประมาณ 5 ชั่วโมงก็จะสร้างเสร็จสมบูรณ์ (ภาพที่ 5A)

2. Cichoracearum type: สร้าง germ tube เกิดที่ปลาย หรือที่ไหล่ของ conidia บางครั้งอาจสร้างที่ด้านข้างของ conidia ก็ได้ germ tube มีรูปกรวย (club-shaped) ขนาดตั้งแต่สั้นถึงยาวปานกลาง อัตราความเร็วของการสร้างไม่เร็วเท่าแบบ polygoni type คือใช้เวลาในการพัฒนาสมบูรณ์ประมาณ 8-10 ชั่วโมง conidia ของเชื้อร้าในกลุ่มนี้ไม่มี fibrosin body (ภาพที่ 5B)

3. Pannosa type: สร้าง germ tube ขนาดยาวปานกลางถึงยาวมาก ปกติ germ tube ออกจากทางด้านข้าง มีส่วนน้อยมากที่ออกจากทางปลาย หรือทางไหล่ของ conidia ที่ปลายของ germ tube ไม่มี appressorium ที่เด่นชัด การพัฒนาของ germ tube จะเสร็จสมบูรณ์ค่อนข้างช้า คือใช้เวลามากกว่า 10 ชั่วโมง conidia ของเชื้อร้าในกลุ่มนี้จะมี fibrosin body เป็นองค์ประกอบอยู่ภายใน (ภาพที่ 5C)

4. Fuliginea type: สร้าง germ tube มีขนาดสั้นมาก germ tube ไม่มี appressorium ที่เด่นชัด ออกทางด้านข้างของ conidia มีลักษณะเป็นยิ่ง (forked) ลักษณะกว้าง การพัฒนาจนเสร็จสมบูรณ์ค่อนข้างช้า conidia ของเชื้อร้าในกลุ่มนี้มี fibrosin body อยู่ภายนอก (ภาพที่ 5D)

5. Microdium type: สร้าง germ tube รูปกระบอกกว้าง (broad club-shaped) ขนาดใหญ่ ยาวปานกลาง เกริญออกมาระหว่างปลา yal หรือ ไหล่ของ conidia โดยที่ส่วนปลายของ germ tube จะสร้าง appressoria รูป nipple หรือ lobe นอจากนั้นมีกพน germ tube ขนาดเล็กๆ อีก 2-3 อัน เกริญออกมานทางปลาย หรือไหล่ของ conidia ทั้งสองด้าน เชื้อร้ายในกลุ่มนี้สร้าง conidia รูปทรงกระบอก หรือ barrel-cylindric มี oil-drop อยู่ภายใน (ภาพที่ 5E)

ภาพที่ 5 ลักษณะ germ tube แบบต่างๆ A : polygoni type, B : cichoracearum type,
C : pannosa type, D : fuliginea type, E : microdium type (A-D ที่มา Hirata, 1955 และ
E ที่มา To-anun et al., 2002)

การจำแนกชนิดเชื้อราเป็นตามการสืบพันธุ์แบบไม้อาศัยเพคร่วมกับอนุชีวิทยา

การจัดจำแนกชนิดของเชื้อราเป็นใน genus *Erysiphe* ออกเป็น genus ย่อย ๆ ตามจำนวนของ ascus และชนิดของ appendage ซึ่งการจำแนกของเช่นนี้ นับว่าเป็นที่เริ่มต้นของการศึกษาในด้านการจัดจำแนกเชื้อราเป็นค่อเนื่องเรื่อยมาต่อจากสัมมารณที่ 20 (Salmon 1900; Blumer 1967; Braun 1987, 1995) ซึ่งโครงสร้างของ ascoma นี้ได้ถูกใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดจำแนกชนิด และ phylogeny ของเชื้อราเป็นมาจนกระทั่งเทคโนโลยีด้านการใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM เพื่อตรวจดูลักษณะผิวของ conidia ของเชื้อราเป็น (Cook *et al.*, 1997) และเทคนิคด้านอนุชีวิทยาใน การศึกษาลำดับเบสของยีนในตัวแทน rDNA (Takamatsu *et al.*, 1999, 2000; Braun and Takamatsu, 2000; Mori *et al.*, 2000) ได้รับการพัฒนา และได้ถูกนำมาเป็นมูลเหตุสำคัญของการจัดจำแนกเชื้อราเป็นใหม่ด้วยเหตุผลดังนี้

1. ลักษณะต่าง ๆ ของการสืบพันธุ์แบบไม้อาศัยเพคันบเป็นลักษณะที่มีความสำคัญในการจัดจำแนกชนิดในระดับ genus และการศึกษาด้าน phylogeny ของเชื้อราเป็นมากกว่าลักษณะของการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพคที่เคยใช้กันมาในอดีต โดยลักษณะของการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพคได้ถูกลดระดับลงมาใช้ในการจำแนกในระดับ species แทน

2. การเปลี่ยนแปลงการจัดจำแนกชนิดของเชื้อราเป็นในระดับ genus ตามผลของการศึกษาด้าน SEM และอนุชีวิทยานี้ ได้รวมเอา *Erysiphe* section *Erysiphe*, *Microsphaera* (รวม *Bulbomicrosphaera* และ *Medusphaera*) และ *Uncinula* (รวม *Bulbuncinula*, *Furcuncinula* และ *Uncinuliella*) ไว้เป็นกลุ่มเดียวกันเนื่องจากมีลักษณะร่วมกันคือเป็น pseudoidium anamorph กล่าวคือมีลักษณะ appressorium เป็นแบบ lobe สร้าง conidia แบบ singly type และจำแนกกลุ่มนี้ใหม่เป็น *Erysiphe* emend โดยแบ่งออกเป็น 3 section (โดยเชื้อราที่รวมอยู่ใน section เดียวกันนี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันทางด้าน phylogeny) คือ section *Erysiphe*, section *Microsphaera* และ section *Uncinula* โดยที่ *Erysiphe*, section *Golovinomyces* และ section *Galeopsidis* ปัจจุบันได้ถูกจัดแยกไว้ในอีก genus หนึ่งแยกกันออกไปคือ genus *Golovinomyces* และ *Neoerysiphe* ตามลำดับ นอกจากนี้ genus *Sphaerotheca* ถูกจัดระดับลงมารวมกับ genus *Podosphaera* คือถูกเป็น *Podosphaera* emend โดยมี 2 section ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันด้าน phylogeny คือ section *Podosphaera* และ *Sphaerotheca* ตามลำดับ โดยที่ section *Sphaerotheca* ยังแบ่งได้เป็น 2 subsection คือ *Sphaerotheca* และ *Magnicellulatae*

การจัดจำแนก genus ของเชื้อราเป็นแบบใหม่นี้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากการจำแนกแบบเดิมอย่างมาก และยังไม่เป็นที่เข้าใจกันนักในกลุ่มคนที่ไม่ได้เป็นนักอนุกรมวิธาน (non-taxonomist) อี่างไรก็ตาม Braun (2002) ได้ให้เหตุผลว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้นับเป็นผลมาจากการ

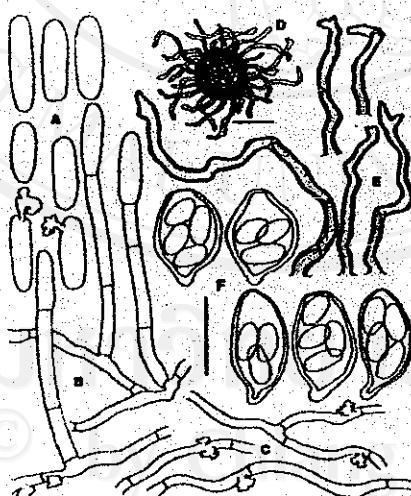
ความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริง ซึ่งการจัดจำแนกที่จะกล่าวต่อไปนี้ จะเป็นการใช้ลักษณะสัณฐานวิทยาของการสืบพันธุ์แบบไม้อาศัยเพค ร่วมกับผลการศึกษาด้านอนุชีววิทยาในการจัดจำแนก เชื้อรากลางออกเป็น 13 genera และเพื่อไม่ให้เกิดการสับสนสำหรับผู้ที่ยังไม่คุ้นเคยต่อชื่อใหม่ ในที่นี้ จะยังใช้ชื่อเดิมตามการจัดจำแนกของ Braun (1987, 1995) ไว้ในวงเดือนานที่ขาดงชื่อใหม่นั้น ๆ ด้วย เช่น *Neoerysiphe galeopsidis* (\equiv *Erysiphe galeopsidis*) และในกรณีของ section จะใส่ไว้ในวงเดือนาน ตามหลักชื่อ genus เช่น *Podosphaera (Sphaerotheca) fusca* เป็นต้น

สำหรับรายละเอียดของเชื้อรากลางแต่ละ subgenus มีดังนี้

1. พวกลูกที่เป็น Ectoparasitic; มีเพียง genus เดียวคือ

1.1 Genus *Oidium*; ประกอบด้วยเชื้อรากลางใน subgenus ต่าง ๆ รวม 9 subgenera ดังนี้

1.1.1 Subgenus *Pseudoidium* สร้าง conidia แบบ single type (สร้าง 1 conidia ต่อวัน) ภายใน conidia ไม่มี fibrosin body เมื่อ conidia งอกจากสร้าง germ tube แบบ polygoni type ที่เดินไปพบ appressorium แบบ lobe เชื้อรากลางในกลุ่มนี้มีการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพคจัดอยู่ใน genus *Erysiphe* (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 *Erysiphe polygoni* A: conidia, B: conidiophore, C: hypha และ appressorium, D: ascoma, E: appendage, F: ascospore, scale bar = 100 μm สำหรับทุกโครงสร้าง ในภาพนี้ (ที่มา Braun, 1995)

1.1.2 Subgenus *Setoidium* สร้าง conidia ต่อ กัน เป็น สาย ไช่ ภัย ใน มี fibrosin body สร้าง aerial hypha ที่ เส้น ไย พน appressorium แบบ indistinct หรือ nipple-shaped เมื่อ conidia ออก สร้าง germ tube แบบ pannosa type การ สืบพันธุ์ แบบ อาศัย เพศ จัดอยู่ ใน genus *Cystotheca* (ภาพที่ 7)

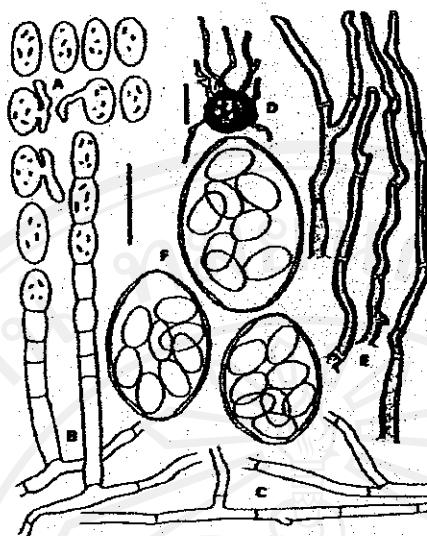

ภาพที่ 7 *Cystotheca lanestris* A: conidia, B: conidiophore, C: hypha, D: secondary hypha, E: ascoma, F: ascospore, scale bar = 100 μm สำหรับ ascoma และ 50 μm สำหรับ โครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

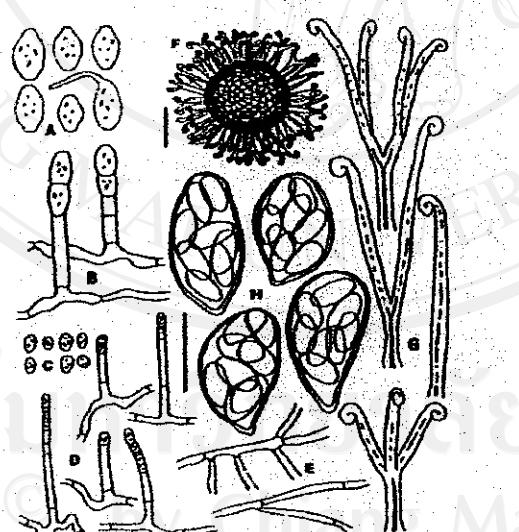
1.1.3 Subgenus *Fibroidium* สร้าง conidia ต่อ กัน เป็น สาย ไช่ ภัย ใน มี fibrosin body สร้าง conidia ชนิดเดียว ที่ เส้น ไย พน appressoria แบบ indistinct หรือ nipple-shaped เมื่อ conidia ออก สร้าง germ tube แบบ fuliginea type หรือ pannosa type การ สืบพันธุ์ แบบ อาศัย เพศ จัดอยู่ ใน genus *Podosphaera* (ภาพที่ 8)

1.1.4 Subgenus *Octagoidium* สร้าง conidia ต่อ กัน เป็น สาย ไช่ ภัย ใน มี fibrosin body สร้าง conidia สอง ชนิด (micro conidia และ macro conidia) ที่ เส้น ไย พน appressorium แบบ indistinct เมื่อ conidia ออก สร้าง germ tube แบบ pannosa type พน การ สืบพันธุ์ แบบ อาศัย เพศ จัดอยู่ ใน genus *Sawadaea* (ภาพที่ 9)

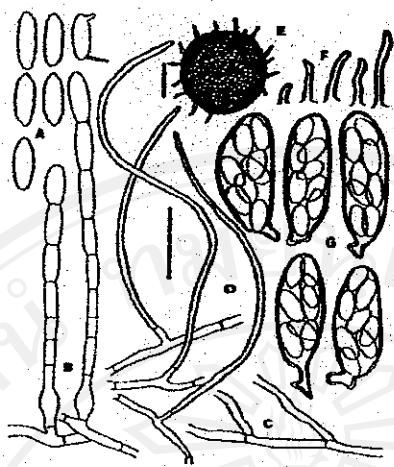
1.1.5 Subgenus *Oidium* สร้าง conidia ต่อ กัน เป็น สาย ไช่ ภัย ใน ไม่มี fibrosin body กำ กัน ชู สถาปอร์ มี ลักษณะ โป่ง พอง ที่ เส้น ไย พน appressorium แบบ indistinct เมื่อ conidia ออก สร้าง germ tube แบบ cichoracearum type รา ไน กุ่ม นึ พอ น เป็น สา เหตุ ของ โรค รา แป้ง ใน พืช ไน เลี้ยง เดี่ยว พน การ สืบพันธุ์ แบบ อาศัย เพศ จัดอยู่ ใน genus *Blumeria* (ภาพที่ 10)

ภาพที่ 8 *Podosphaera (Sphaerotheca) fusca* A: conidia, B: conidiophore, C: hypha และ appressorium, D: ascoma, E: appendage, F: ascospore, scale bar = 100 µm สำหรับ ascoma และ 50 µm สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

ภาพที่ 9 *Sawadaea bicornis* (\equiv *Sawadaea negundinis*) A: macro conidia, B: macro conidiophore, C: micro conidia, D: micro conidiophore, E: hyphae, F: ascoma, G: appendage, H: ascospore, scale bar = 100 µm สำหรับ ascoma และ 50 µm. สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

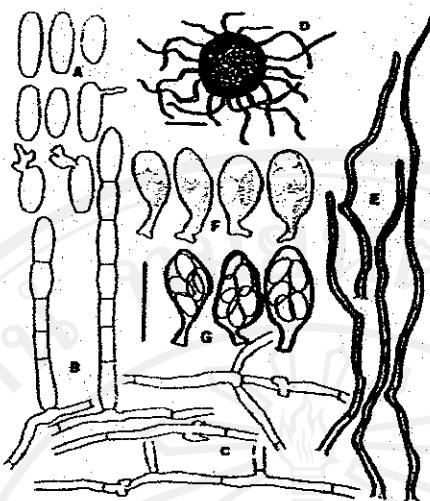
ภาพที่ 10 *Blumeria graminis* A: conidia, B: conidiophore, C: primary hypha, D: thick-walled secondary hypha, E: ascoma, F: appendage, G: ascospore, scale bar = 100 μm สำหรับ ascoma และ 50 μm. สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

1.1.6 Subgenus *Striatoidium* สร้าง conidia ต่อ กันเป็นสายโซ่ ภายในไม่มี fibrosin body ที่เด่น ไปพบ appressorium แบบ lobe หรือ multilobed เมื่อ conidia ออกสร้าง germ tube แบบ polygoni type พบการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศจัดอยู่ใน genus *Neoerysiphe* (ภาพที่ 11)

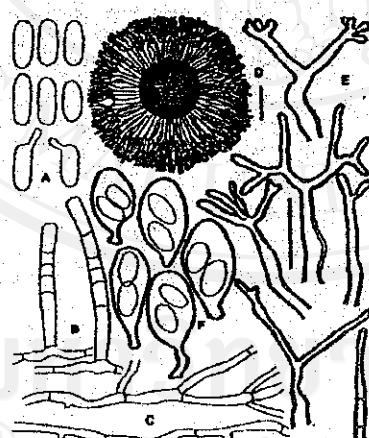
1.1.7 Subgenus *Graciloidium* สร้าง conidia ต่อ กันเป็นสายโซ่ ภายในไม่มี fibrosin body ลักษณะก้านชูสปอร์ มีลักษณะที่แยกกันไม่ออกระหว่าง conidia กับเซลล์ที่สร้าง conidia (conidium initials) คือมีขนาดใกล้เคียงกัน หรือเท่า ๆ กัน (ไม่พบลักษณะหยักที่รอยต่อระหว่าง conidia) ที่เด่น ไปพบ appressorium แบบ nipple-shaped เมื่อ conidia ออกสร้าง germ tube แบบ cichoracearum type พบการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศจัดอยู่ใน genus *Arthrocladiella* (ภาพที่ 12)

1.1.8 Subgenus *Reticuloidium* สร้าง conidia ต่อ กันเป็นสายโซ่ ลักษณะของสายโซ่มีขอบด้านข้างเป็นแบบ sinuate-edge (ไม่หยักเป็นคลื่นบดเหลม) ภายใน conidia ไม่มี fibrosin body ที่เด่น ไปพบ appressorium แบบ indistinct เมื่อ conidia ออกสร้าง germ-tube แบบ cichoracearum type พบการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศจัดอยู่ใน genus *Golovinomyces* (ภาพที่ 13)

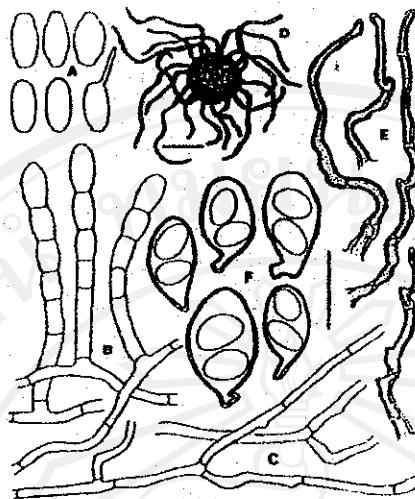
1.1.9 Subgenus *Microdium* สร้าง conidia ต่อ กันเป็นสายโซ่ ภายในไม่มี fibrosin body แต่ พบลักษณะเป็นหยดน้ำมัน (oil-drop liked inclusion body) ที่เด่น ไปพบ appressorium แบบ indistinct หรือ nipple-shaped หรือ lobed-shaped เมื่อ conidia ออกสร้าง germ tube แบบ microdium type ยัง ไม่พบการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ (ภาพที่ 14)

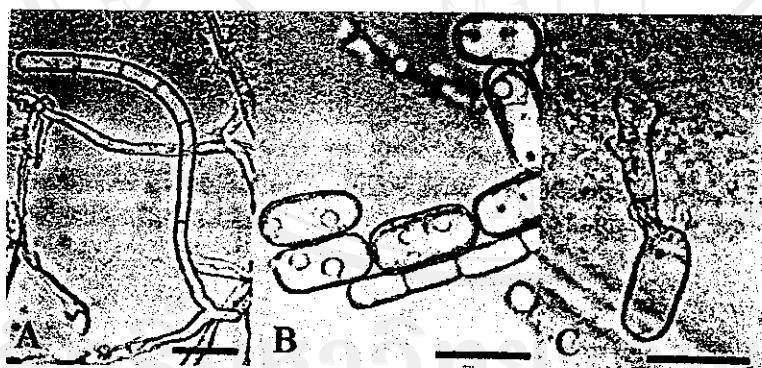
ภาพที่ 11 *Neoerysiphe galeopsidis* (\equiv *Erysiphe galeopsidis*) A: conidia, B: conidiophore, C: hypha และ appressorium, D: ascoma, E: appendage, F: immature ascospores, G: mature ascospores, scale bar = 100 μm สำหรับ ascoma และ 50 μm สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

ภาพที่ 12 *Arthrocladiella mougeotii* A: conidia, B: conidiophore, C: hypha และ appressorium, D: ascoma, E: appendage, F: ascospores, G: ascospore, scale bar = 100 μm สำหรับ ascoma และ 50 μm สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

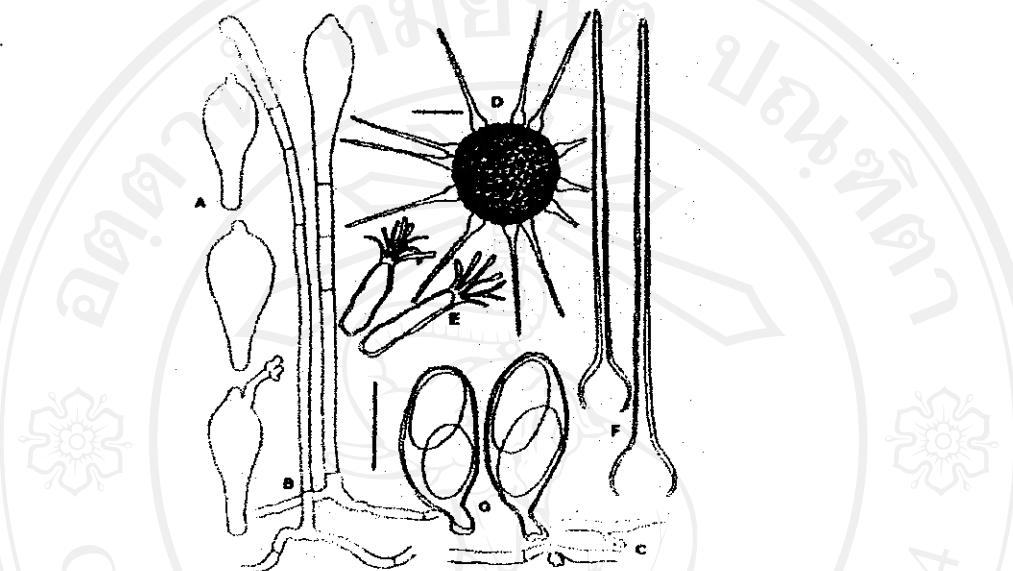
ภาพที่ 13 *Golovinomyces cichoracearum* (\equiv *Erysiphe cichoracearum*) A: conidia, B: conidiophore, C: hypha และ appressoria, D: ascoma, E: appendage, F: ascospores, scale bar = 100 μm สำหรับ ascoma และ 50 μm สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

ภาพที่ 14 *Oidium* (Subgenus *Microidium*) *phyllanthi* A: ลักษณะก้าน conidiophore ที่ส่วนฐานบิดเป็นเกลียว B: conidia ที่มี oil-drop liked inclusion body อยู่ภายใน C: ลักษณะของ germ tube ที่เป็นแบบ microidium type, scale bar = 20 μm (ที่มา Braun, 1995)

2. พากที่เป็น Endophytic; ประกอบด้วยเชื้อรา 3 genera ดังนี้

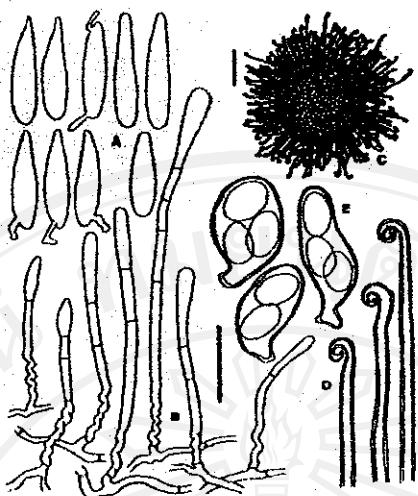
2.1 *Ovalariopsis* สร้าง conidia ชนิดเดียวแบบ single type ก้านชูสปอร์มีกำเนิดมาจากเส้นใยที่อยู่ภายนอก มีลักษณะพอมยาวยาว ที่เส้นใยพับ appressorium แบบ lobe เมื่อ conidia ออกสร้าง germ tube แบบ polygoni type พบรการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศจัดอยู่ใน genus *Phyllactinia* (ภาพที่ 15)

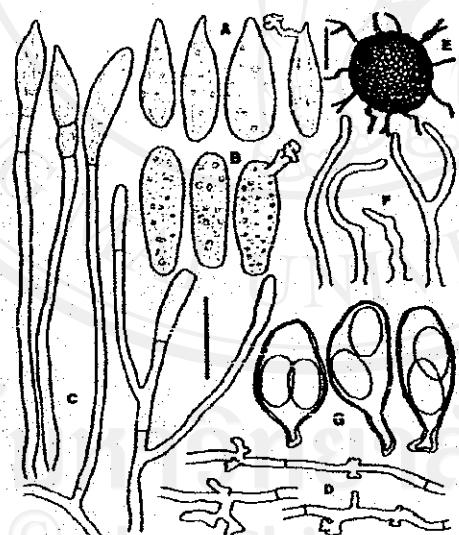
ภาพที่ 15 *Phyllactinia kakicola* A: conidia, B: conidiophore, C: hyphae และ appressorium, D: ascoma, E: penicillate cells, F: appendage, G: ascospore, scale bar = 100 μm
สำหรับ ascoma และ 50 μm สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

2.2 *Streptopodium* สร้าง conidia สองชนิดแบบ single-type ก้านชูสปอร์มีกำเนิดมาจากเส้นใยที่อยู่ภายนอก มีลักษณะพอมยาวยาว ที่ฐานมีลักษณะบิดเป็นเกลียว ที่เส้นใยพับ appressorium แบบ lobed เมื่อ conidia ออกสร้าง germ tube แบบ polygoni type พบรการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศจัดอยู่ใน genus *Pleochaeta* (ภาพที่ 16)

2.3 *Oidiopsis* สร้าง conidia สองชนิดแบบ single type ก้านชูสปอร์มีกำเนิดมาจากเส้นใยที่อยู่ภายนอก โดยสร้างยื่นออกมาทางปากใบ ส่วนน้อยสร้างจากเส้นใยที่อยู่ภายนอก ก้านชูสปอร์มีลักษณะพอมยาวยาว ที่ฐานไม่มีลักษณะบิดเป็นเกลียว ที่เส้นใยพับ appressorium แบบ lobe เมื่อ conidia ออกสร้าง germ tube แบบ polygoni type พบรการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศจัดอยู่ใน genus *Leveillula* (ภาพที่ 17)

ภาพที่ 16 *Pleochaeta shiraiana* A: conidia, B: conidiophore, C: ascoma, D: appendage, E: ascospore, scale bar = 100 μm สำหรับ ascoma และ 50 μm สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

ภาพที่ 17 *Leveillula taurica* A: primary conidia, B: secondary conidia, C: conidiophore, D: hypha และ appressorium, E: ascoma, F: appendage, G: ascospore, scale bar = 100 μm และ 50 μm สำหรับโครงสร้างอื่นๆ (ที่มา Braun, 1995)

การศึกษาลักษณะของ conidia โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM

รูปแบบ (pattern) ของผิวของ conidia ของเชื้อราเป็นที่สำรวจ โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM เริ่มนิรยงานครั้งแรกในปี ค.ศ. 1970 และ 1980 แต่เป็นเพียงการศึกษาเพียงไม่กี่ genus เช่นใน genus *Blumeria* (Plumb and Turner, 1972) และ *Leveillula* Hammett (1977) ได้ศึกษาเชื้อราเป็นในนิวซีแลนด์และแบ่งรูปแบบของเชื้อราเป็นออกเป็น 3 รูปแบบ คือ แบบเรียบ (smooth) แบบหนาม (spiny) และแบบขน (hairy) Gorter and Eicker (1985) รายงานลักษณะผิวที่มีลักษณะเป็นเส้นนูน้านเป็นร่างแทของ conidia ของเชื้อรา *Oidium bauhiniae* เป็นต้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในเวลาต่อมาว่ารูปแบบของผนังเชื้อราเป็นที่ศึกษาโดยกล้อง SEM นี้จะแตกต่างกันไปในเชื้อราแต่ละชนิดอย่างไรก็ตามรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ต่อการจัดจำแนกได้เลยหากไม่ศึกษาเชื้อราเป็นพร้อมกันทุก genus ด้วยเหตุนี้ Cook *et al.* (1997) ได้ทำการศึกษาเชื้อราเป็นในทุก genus

Cook *et al.* (1997) ได้ศึกษาลักษณะของ conidia ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM จำแนกรูปแบบพื้นผิวของ septa (end walls ที่แยก conidia จาก conidiophore หรือ conidia อันอื่นๆ) พนว่ามี 4 ลักษณะซึ่งต้องใช้กำลังขยายสูง 7-12000 เท่า และพบลักษณะ outer wall บน septa ซึ่งสามารถสังเกตได้จากกำลังขยายที่ต่ำกว่า แบ่งออกเป็น (1) fully turgid conidia 7 ลักษณะ (2) wrinkle conidia 9 ลักษณะ

รูปแบบของ septa

1. Annular: ลักษณะเป็นวงเรียบมีปุ่มเล็กน้อย นูนขึ้นมาจากพื้นผิว เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 5 μm (ปุ่มมีขนาด 0-25 μm) พน septa ลักษณะนี้กับ *Blumeria* (ภาพที่ 18B) บริเวณตรงกลางเป็นจุดที่ติดกับ conidia ตัดไป และมีรูตรงกลาง (Plumb and Turner, 1972)

2. Smooth to moderately verrucose : ปลาย conidia ลักษณะคล้ายเป็นขี้ว พน ได้ทั้ง *Leveillula Phyllactinia* ซึ่ง *Leveillula* จะเป็นรูป dome-shaped basal septa บางครั้งอาจพน 2-3 ปุ่ม (ภาพที่ 19B) แตกต่างกับลักษณะที่เป็น verrucose apical septa พองประมาณ (ภาพที่ 27B) ตัวน ตารางที่ 1 สรุปรูปแบบของผนัง conidia ของเชื้อราเป็นที่สำรวจภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM ส่วน *Phyllactinia* จะมีปุ่มมากกว่า และบิดเป็นเกลียว (helix) บริเวณที่เป็นชูใน septum มีปุ่มเพียงเล็กน้อย (ภาพที่ 19C และ 19F) ส่วน *Pleochaeta* จะมีปุ่มอยู่บริเวณขอบนอกของวงอย่างหนาแน่น (ภาพที่ 27D) septa มีลักษณะแบบ ear-like (ภาพที่ 19D) stellate หรือ flang-like (ภาพที่ 27B) อยู่ตรงศูนย์กลางบริเวณปลาย conidia

3. Whorl: ลักษณะของ septa เป็นสันมูนซ้อนกัน (ขนาด 0-2 μm) กระจายรอบๆ ศูนย์กลาง คล้ายแนวริมพูนใน *Podosphaera*, *Sphaerotheca* (ภาพที่ 20B) และ macroconidia ของ *Sawadaea* (ภาพที่ 21B) คล้ายลักษณะที่ปรากฏใน *Cystotheca* แต่ไม่ชัดเจนในตัวอย่างแห่ง

4. Fibrillar: ลักษณะเป็นท่อนต่อ กันหรือเป็นช่องสลับไปมา (ขนาด 0-1 μm) ปรากฏบน septa ของ *Arthrocladiella* (ภาพที่ 22B) และทั้ง 3 section ของ *Erysiphe* คือ section *Golovinomyces* (ภาพที่ 23B และ 23D) section *Galeopsidis* และ section *Erysiphe* (ภาพที่ 26F) *Microsphaera* (ภาพที่ 26D) และ *Uncinula* (ภาพที่ 26B) บางครั้งมีการเรียงตัวที่มากกว่าหรือน้อยกว่า โดยเฉพาะ *Erysiphe* section *Galeopsidis* (ภาพที่ 24B และ 25B) ตรงจุดศูนย์กลางจะมีลักษณะของ papillae ขนาด 0-4 μm เรียงตัวกระจายเห็นชุดศูนย์กลางต่ำลงไป มีรูของ septa เป็นลักษณะที่เรียกว่า fibrillar pattern (ภาพที่ 23D และ 26D) บางครั้งพบว่าปุ่มเรียงตัวกันเป็นแนวยาว (ภาพที่ 23D) มีขนาด $1-3 \times 0.5 \mu\text{m}$ อยู่บริเวณริมของ septa พูนใน *Golovinomyces* และ *Arthrocladiella* (ภาพที่ 22B)

รูปแบบของ outer wall

1. Turgid conidia

1.1 Echinulate เป็น conidia ที่มีหานมขนาดเล็ก ประมาณ 0-5 μm กระจายในระดับเดียว กันอย่างสม่ำเสมอ พูนใน *Blumeria* (ภาพที่ 18A)

1.2 Verrucose (3 แบบ) มีปุ่มกลมครึ่งซีก ขนาด 0-5 μm เป็นลักษณะ conidia ของ *Leveillula*, *Phyllactinia* และ *Pleochaeta* ซึ่งแต่ละชนิดก็จะมีเอกลักษณ์เฉพาะ ดังเช่น genus *Leveillula* ปุ่มเกิดขึ้นเดี่ยวๆ เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ (ภาพที่ 19A) *Phyllactinia* outer wall เมื่อเกลี่ยวชัดเจน (ภาพที่ 19C) และแบบที่เป็นฐานแน่นทึบ (ภาพที่ 19C และ 19E)

1.3 Very smooth (2 แบบ) ผิว conidia เรียบมาก พูนใน genus *Podosphaera*, *Sphaerotheca* (ภาพที่ 20A) และ *Cystotheca* แต่เดิมผิว conidia ที่เรียบจะพูนใน *Arthrocladiella* (ภาพที่ 22A) ต่อมา มีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดยันตามแนวยาว

1.4 Dendritic มีลักษณะเป็น vein-like หรือ dendritic เป็นแนวยาว พูนบน macroconidia ของ *Sawadaea* (ภาพที่ 21A) ส่วน microconidia มีลักษณะผิวเรียบ

1.5 Roughcast ลักษณะของ conidia หมายความคล้ายปุ่น พูนใน *Erysiphe* section *Golovinomyces* (ภาพที่ 23A และ 23C)

1.6 Striate มีลักษณะเป็นเส้นตามแนวยาวบางๆ (ภาพที่ 24A) พูนใน *Erysiphe galeopsisidis* เป็น 1 ใน 3 สปีชีส์ ที่รวม *Erysiphe* section *Galeopsisidis* (Braun, 1995) ส่วนใหญ่จะพูนมีเกล็ดเล็กๆ

ขึ้นห่างๆ กัน (ภาพที่ 25A) ลักษณะเช่นนี้ยังพบใน taxa อื่นๆ เช่น *Erysiphe galii* บนพืช *Galium aparine*, และ *Odium* spp. บนพืช *Acanthus mollis* และ *Joborosa integrifolia*

1.7 Rugose ผิว conidia ที่บานเป็นเกล็ดหรือเป็นเส้นไข่ตามแนวยาว (ภาพที่ 26A) บางครั้งจะไม่เป็นเกล็ดเท่า (ภาพที่ 26C) หรือเกิดกระჯัดกระหาย (ภาพที่ 26E) เป็นลักษณะที่พบใน *Pseudoidium* ระหว่าง anamorph ของ *Erysiphe* section *Erysiphe* และ *Microsphaera* จะมองเห็นชักเจนด้วยกำลังขยายสูง โดยเฉพาะที่ขอบของ septa จะซ้อนทับกัน (overlapped) เช่น แบบที่เป็นเกล็ด (ภาพที่ 26F) หรือ เป็นเส้นไข่ (ภาพที่ 26B) เท่านั้นเป็นรอยย่นตามแนวยาว แต่จะไม่มีความสม่ำเสมอของเส้นชักเจนเหมือน *Erysiphe galeopsidis*

2. wrinkle conidia

แม้ว่าตัวอย่างที่ศึกษาจะเป็นตัวอย่างสด ลักษณะของ outer wall ของ conidia อาจมีลักษณะย่นได้ ซึ่งแบ่งออกได้ 9 ลักษณะ และลักษณะในวงเล็บจะเป็นลักษณะที่คล้ายกับ รูปแบบของ turgid conidia

2.1 Minutely polygonal (ex' echinulate') conidia ในระหว่าง amamorph ของ *Blumeria* เกิดขึ้นเป็นระเบียบ (ภาพที่ 27A)

2.2 Angular (ex' verrucose') เป็นช่องสลับไปมา พบร่วมกับ genus *Leveillula*, *Phyllactinia* และ *Pleochaeta* (ภาพที่ 27B, 27C และ 27D)

2.3 Sinuous, random หรือ **transverse** (ex' very smooth') ลักษณะ conidia ใน anamorph ของ *Podosphaera* และ *Sphaerotheca* มีลักษณะย่น คดเคี้ยว อยู่กระจัดกระหาย (ภาพที่ 28A) แต่มีลักษณะเป็นร่างแท่ง (ภาพที่ 28B) หรือ ปุ่ม (ภาพที่ 28C) อยู่อย่างหนาแน่น พบร่วมกับ genus *Cystotheca wrightii* (ภาพที่ 28D) ส่วน genus *Cystotheca* มีลักษณะเป็นขนออย่างชักเจน (Braun, 1987)

2.4 Sinuous, weakly dendritic (ex' very smooth') พบร่วมกับในระหว่าง anamorph ของ genus *Arthrocladiella* มีลักษณะเรียบ ยาวยาว กว้าง และมีความคงคดเคี้ยว (ภาพที่ 28F)

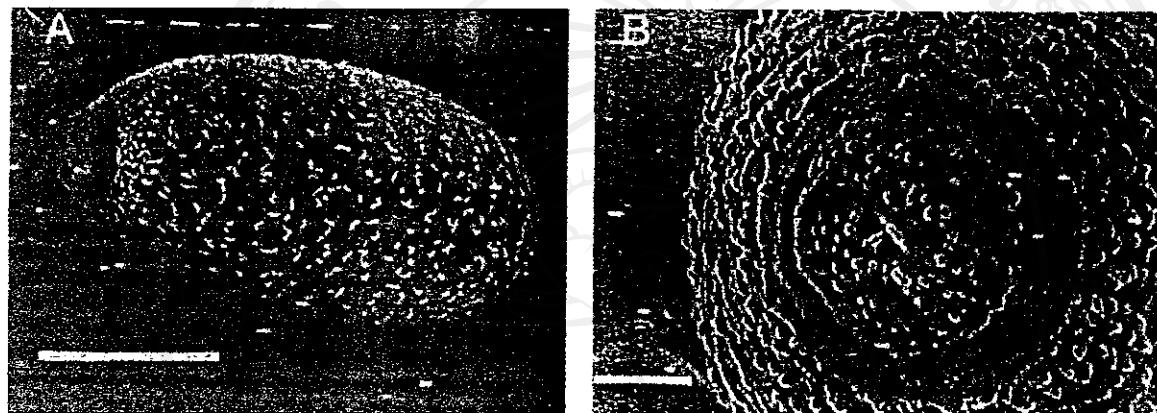
2.5 Sinuous serpentine (ex' dendritic) พบร่วมกับในระหว่าง anamorph ของ *Sawadaea* ลักษณะการย่น และคดเคี้ยวคล้ายกับที่กล่าวมา แต่ขนาดจะกว้างกว่า ยาว และคดเคี้ยวเหมือนงู (ภาพที่ 28E)

2.6 Polygonal, reticulate (ex' roughcast) พบร่วมกับในระหว่าง anamorph ของ *Erysiphomyces* ผิวน้ำเงินลักษณะที่สลับไปมา (ภาพที่ 29A) มีความลึกและอัดตัวกันแน่นของรอยย่นที่เป็นแบบร่างแท่ง (ภาพที่ 29B) หรือมีลักษณะคล้ายร่องฟัน (ภาพที่ 29C)

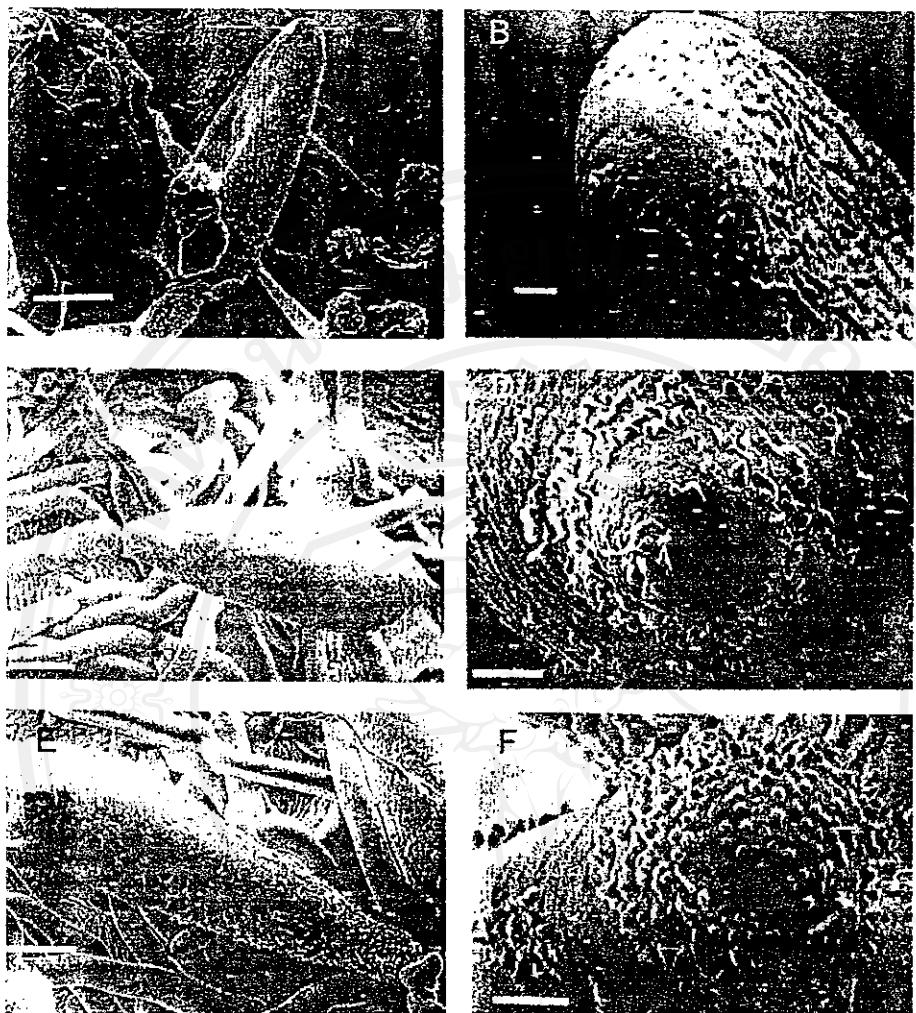
2.7 Linear (ex' striate') ลักษณะเป็นเส้น พน้ำเงินจาก conidia ของ *Erysiphomyces galii* และ *Erysiphomyces galeopsidis* สามารถมองเห็นได้จาก conidia สด (ภาพที่ 30A)

2.8 Fluted ลักษณะเป็นร่องยาวคล้ายแบบ linear แต่จะย่นและลึกกว่า พนได้ใน *Uncinula* subgenus *Uncinuliella* บน *Lagerstroemia* (จาก herbarium) (ภาพที่ 31A) ลักษณะย่นคล้ายกับ *Erysiphe galeopsidis* แต่ conidia เป็นรูปทรงกรวยออก

2.9 Angular/ rectangular (ex' rugose') เป็นลักษณะที่พบบน pseudoidium ระยะ anamorph ของ *Erysiphe* section *Erysiphe* และ *Microsphaera* และ เป็นมุนย่นที่ชัดเจน (ภาพที่ 31B และ 31C) และเกือนเป็นรูปสี่เหลี่ยมนั้น conidia แบบ doliform ของ *Microsphaera alphitoides* (ภาพที่ 31D)

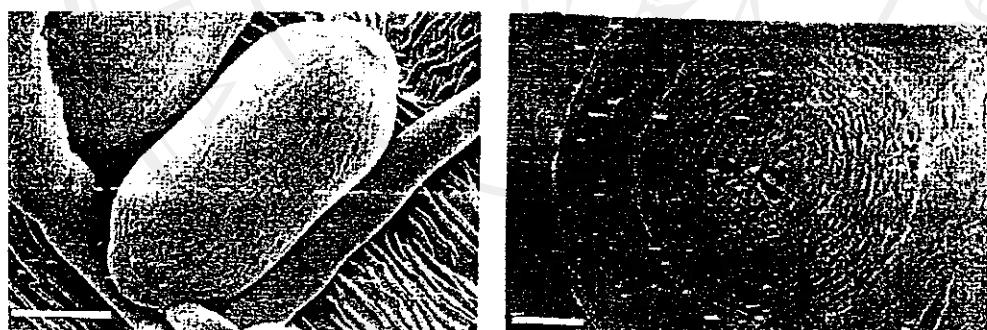
ภาพที่ 18 ลักษณะ turgid conidia ของราเป็น genus *Oidium* เป็นระยะ anamorph ของ *Blumeria graminis* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A : ลักษณะ outer wall แบบ echinulate มีหนามเล็กๆ ขึ้นมา (scale bar = 10 μm), B : ลักษณะ septa แบบ annular ผิวเรียบ รอบๆ มีปุ่มยื่นออกมานา (scale bar = 2 μm , ที่มา Cook *et al.*, 1997)

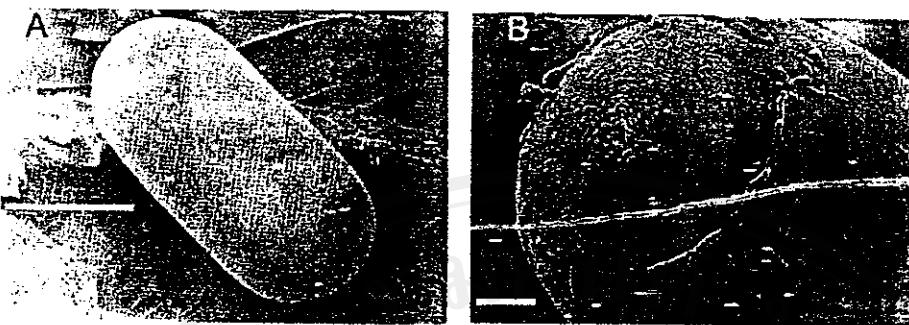
ภาพที่ 19 ลักษณะ turgid conidia มี outer wall แบบ verrucose และ septa แบบ smooth จนถึง verrucose ใน Tribe Phyllactinieae ภาพได้ถูกจุดทรัคโนวิลเล็กต์อนแบบ SEM, A: outer wall ของ *Leveillula taurica* ที่มีปุ่มอยู่กระชับกระจาย, B: *Leveillula taurica* septa บริเวณฐานเป็นแบบ smooth และมีปุ่มขึ้นกระชับตัวเด็กน้อย, C: ลักษณะของ outer wall ที่มีปุ่มขึ้น เป็นกุ่มในลักษณะบิดเป็นเกลียว ไปยังส่วนฐานพนได้จาก conidium ที่เจริญเติบโต, D: ลักษณะ septa แบบ verrucose มีปุ่มเกาะกันเป็นเกลียวรอบๆ ปลายที่เรียบของ conidia บริเวณจุดศูนย์กลาง มีลักษณะแบบ ear-liked ขึ้นอกรูป, E: outer wall ที่มีปุ่มอยู่กระชับตัว สนิม่าเสมอ, F: basal septum แบบ verrucose ที่ปุ่มเกาะกันเป็นเกลียวรอบๆ จุดศูนย์กลาง (ภาพที่ 19A, 19C และ 19E, scale bar = 10 μm และภาพที่ 19B, 19D และ 19F, scale bar = 2 μm, ที่มา Cook et al., 1997)

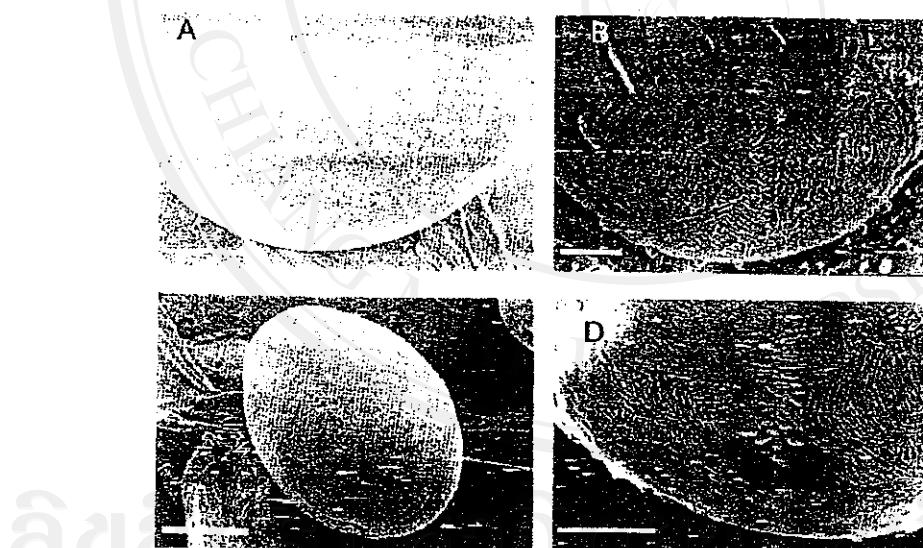
ภาพที่ 20 ลักษณะของ turgid conidia แบบผนัง outer wall เรียบมาก และ septa แบบ whorl พบในราแปร genus *Oidium* subgenus *Fibroidium* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: outer wall ของ *Podosphaera tridactyla* ที่มีลักษณะเรียบ, B: septa ของ *Sphaerotheca lini* ลักษณะแบบ whorl อยู่ในบริเวณ central pore (ภาพที่ 20A, scale bar = 10 μm และ ภาพที่ 20B, scale bar = 2 μm , ที่มา Cook *et al.*, 1997)

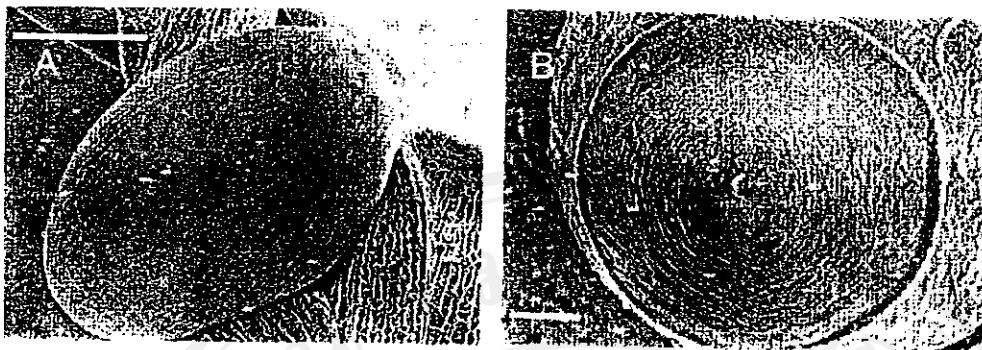
ภาพที่ 21 ลักษณะผิว conidia ของราแปร genus *Oidium* subgenus *Octagoidium* ระยะ anamorph ของ *Sawadaea bicornis* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: outer wall แบบ dendritic มีเส้นแบบ vein-liked ขึ้นเป็นเส้นบน conidia, B: septa แบบ whorl อยู่รอบปีกของ conidia (ภาพที่ 21A, scale bar = 10 μm และ ภาพที่ 21B, scale bar = 2 μm , ที่มา Cook *et al.*, 1997)

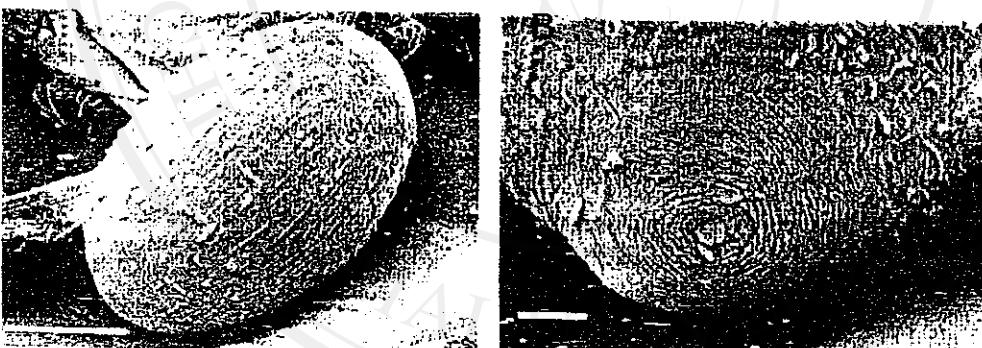
ภาพที่ 22 ลักษณะ turgid conidia มี outer wall เป็น smooth และ septa แบบ fibrillar ของราแป้ง genus *Oidium* subgenus *Graciloidium* ระหว่าง anamorph ของ *Arthrocladiella mougeotii* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: outer wall ที่เป็นแบบเรียบ ในส่วนที่ conidia ยูบตัวลง จะเกิดรอยย่นแบบ sinuous, B: ลักษณะ septa แบบ fibrillar สดับไปมา ส่วนขอบของปลาย conidia เป็นลักษณะ fibre-like (ภาพที่ 22A, scale bar = 10 μm และ ภาพที่ 22B, scale bar = 2 μm , ที่มา Cook *et al.*, 1997)

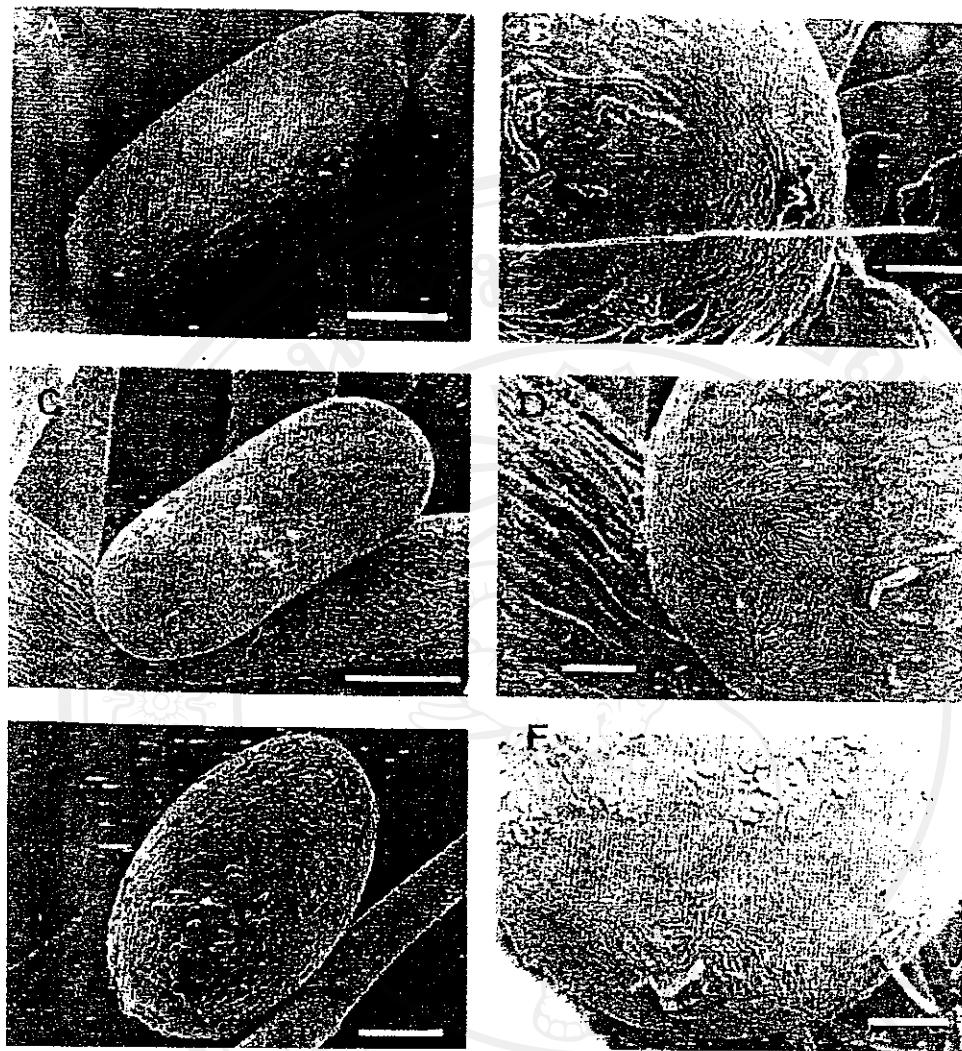
ภาพที่ 23 ลักษณะ outer wall แบบ roughcast และ septa แบบ fibrillar ของราแป้ง genus *Oidium* subgenus *Reticuloidium* ระหว่าง anamorph ของ *Erysiphe* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: outer wall ผิวขรุขระ ของ *Erysiphe cichoracearum*, B: septa แบบ fibrillar ของ *Erysiphe sordida*, C: outer wall ผิวขรุขระพอประมาณ ของ *Erysiphe cynoglossi*, D: septa แบบ fibrillar ของ *Oidium orontii* บริเวณตรงกลาง มีปุ่มยื่นออกนา (ภาพที่ 23A และ 23C, scale bar = 10 μm และภาพที่ 23B และ 23D, scale bar = 2 μm , ที่มา Cook *et al.*, 1997)

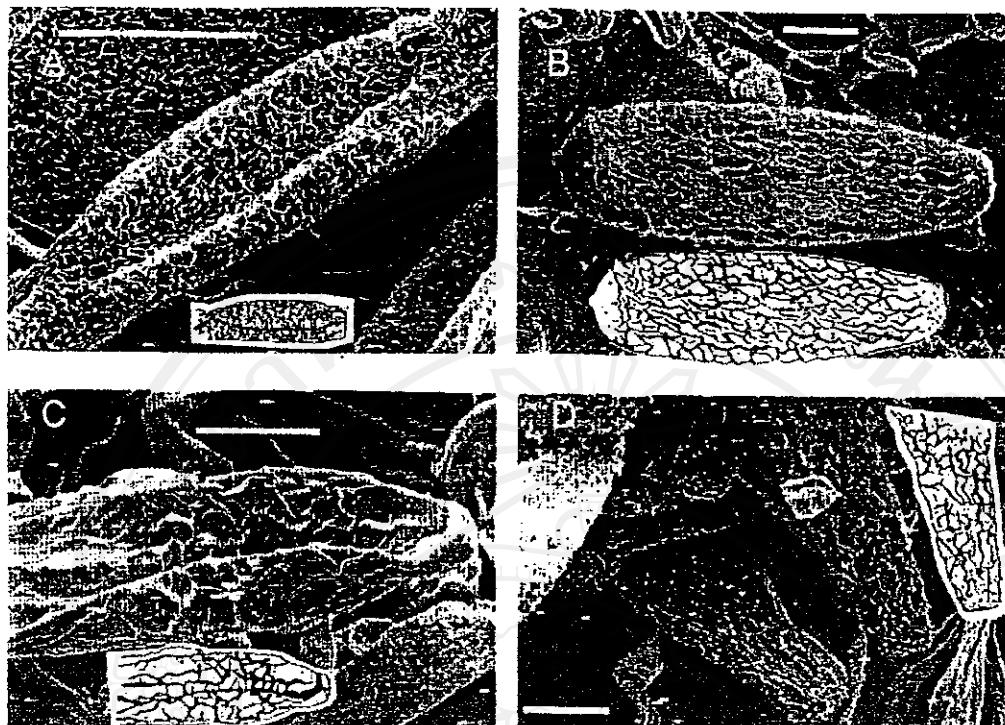
ภาพที่ 24 ลักษณะ turgid conidia มี outer wall แบบ striate และมี septa แบบ fibrillar พูนในราบเป็น genus *Oidium* subgenus *Striatoidium* ระดับ anamorph ของ *Erysiphe* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: outer wall ของ *Erysiphe galeopsidis* ที่เป็นเส้นในแนวยาวของ conidia , B: septa แบบ fibrillar มีขอบซัคเจน ตรงกลางมีส่วนที่ยื่นออกมาเรียกว่า ear-like lobe (ภาพที่ 24A, scale bar = 10 μm และ ภาพที่ 24B, scale bar = 2 μm , ที่มา Cook et al., 1997)

ภาพที่ 25 ลักษณะ turgid conidia ของ *Erysiphe galeopsidis* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM A: ลักษณะ outer wall ที่เป็นเส้นสร้างขึ้นไม่สม่ำเสมอ คล้ายกับรอยขีด, B: ลักษณะ septa แบบ fibrillar มีขอบ และบริเวณตรงกลางยกขึ้นมา (ภาพที่ 25A, scale bar = 10 μm และภาพที่ 25B, scale bar = 2 μm , ที่มา Cook et al., 1997)

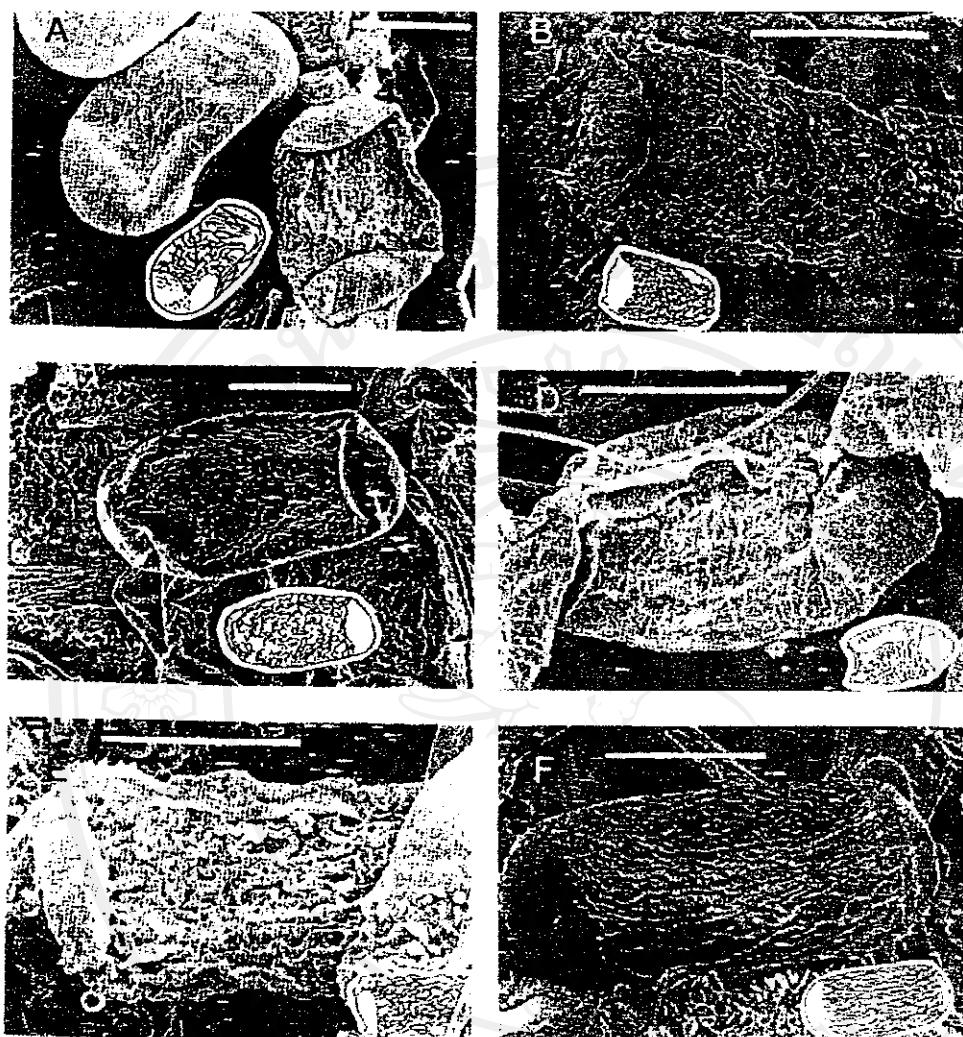

ภาพที่ 26 ลักษณะ turgid conidia ที่มี outer wall แบบ rugose และมี septa แบบ fibrillar ของราเบี้ยง genus *Oidium* subgenus *Pseudoidium* ที่เป็นระยะ anamorph ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: outer wall ที่เป็นเกล็ด หรือเป็นเส้นใย ของ *Uncinular necator*, B: *Uncinular adunca* มี septa เป็นแบบ fibrillar และมี papillae ปืนออกมา 4 อัน outer wall มีลักษณะเป็นเส้น ไม่เป็นระเบียบ, C: outer wall ของ *Microsphaera berberidis* เป็นเกล็ด หรือเส้นเพียง ไม่เป็นเกลียว D: septa แบบ fibrillar ของ *Microsphaera berberidis* มี papillae ปืนออกมา 3 อัน, E: ผิวของ outer wall ขุ่นระและมีเกล็ดกระჯัดกระจาย ของ *Microsphaera platani*, F: *Erysiphe cruciferarum* มี septa แบบ fibrillar และมี ear-like lobe รอบ central pore ผิวouter wall มีลักษณะเป็นเกล็ด (ภาพที่ 26A, 26C และ 26E, scale bar = 10 μm และภาพที่ 26B, 26D และ 26F, scale bar = 2 μm , ที่มา Cook et al., 1997)

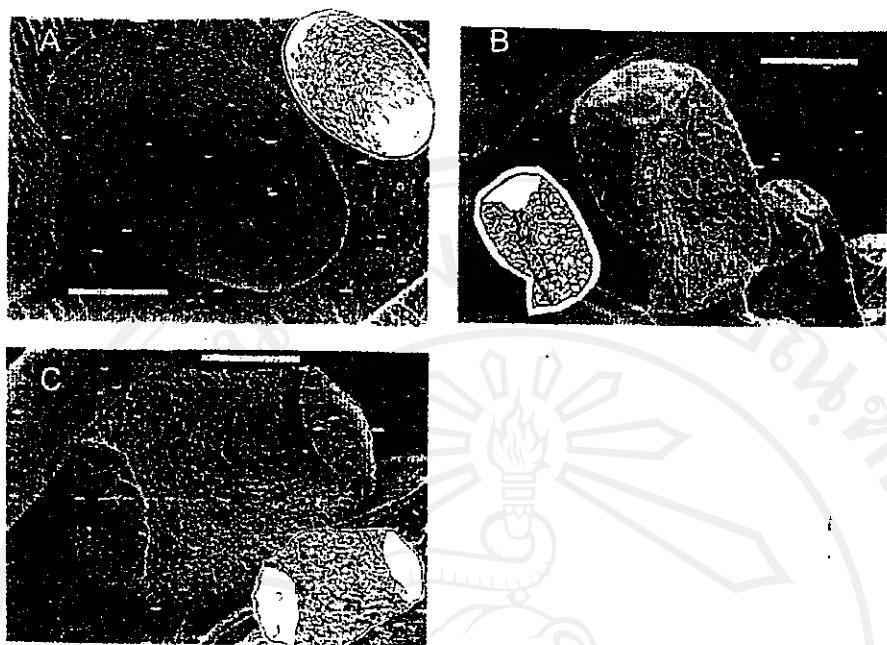

ภาพที่ 27 ลักษณะการย่นของผิว conidia ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM,
A: conidia ย่นแบบ minutely polygonal ของ *Oidium* subgenus *Oidium* และ anamorph
ของ *Blumeria graminis*, B: wrinkle conidia ของ *Levillula taurica* ทางขวาของ conidia เป็น
septa แบบ verrucose ทางซ้าย เป็นแบบ flange-like septa, C: wrinkle conidia ของ
Phyllactinia guttata, D: wrinkle conidia ของ *Pleochaeta shiraiana* มีปุ่มเกิดขึ้นตรงส่วน
ปลาย (scale bar = 10 μm ที่มา Cook *et al.*, 1997)

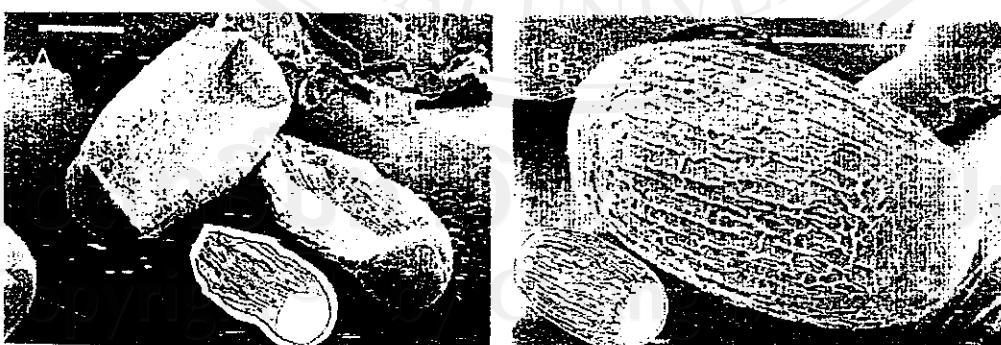
จิรศิริมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

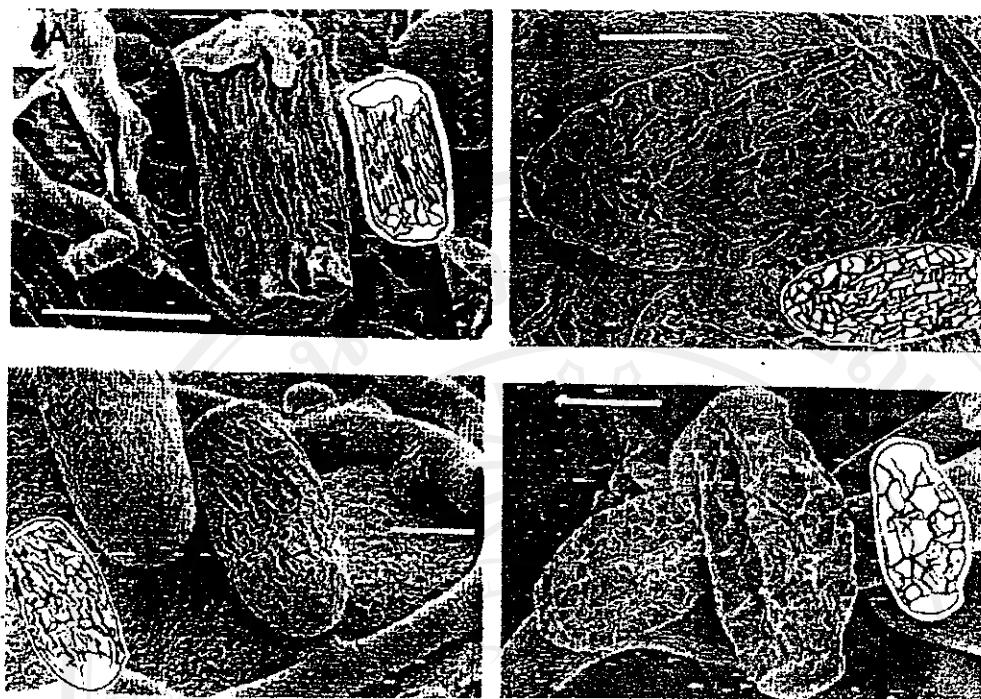
ภาพที่ 28 ลักษณะการย่นของผิว conidia แบบ sinuous ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: *Podosphaera clandestine* ย่นเพียงเล็กน้อยและกระจายตัวบนส่วน conidia ที่ยุบตัว, B: *Sphaerotheca fuliginea* ย่นแบบเป็นร่างแหอย่างชัดเจน, C: *Sphaerotheca euphorbiae* ลักษณะการย่นแบบ wart-like บน conidia ที่ยุบตัว, D: *Cystotheca wrightii* ย่นเพียงเล็กน้อยกลับไปมาบน conidia ระยะ anamorph คือ *Setoidium* ที่ยุบตัว, E: *Sawadaea bicornis* รอยย่นกว้าง ลดลงตามแนวยาว ในระยะ anamorph คือ *Octagoidium*, F: *Arthrocladiella mougeotii* ย่นตามแนวยาว เส้นไม่คดเคี้ยวมาก ในระยะ anamorph คือ *Graciloidium* (scale bar = 10 μm , ที่มา Cook *et al.*, 1997)

ภาพที่ 29 ลักษณะการย่นของผิว conidia แบบ polygonal reticulate พนใน *Oidium* subgenus *Reticuloidium* ระบะ anamorph ของ *Erysiphe* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: *Erysiphe cichoracearum* ลักษณะการย่นบน turgid conidia, B: *Erysiphe cynoglossi* ลักษณะย่นแบบอัดตัวกันแน่นบน conidia ที่ยุบตัว, C: *Erysiphe depressa* ลักษณะย่นแบบร่วงลงบน conidia ที่ยุบตัว (scale bar = 10 μm , ที่มา Cook et al., 1997)

ภาพที่ 30 ลักษณะการย่นของผิว conidia แบบ linear ของราแป้ง *Oidium* subgenus *Striatoidium* ระบะ anamorph ของ *Erysiphe* ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: *Erysiphe galeopsidis* ลักษณะย่นเป็นเส้นยาวบน conidia ที่ยุบตัว, B: *Erysiphe galii* ลักษณะการย่นจะเป็นมนูน turgid conidia (scale bar = 10 μm , ที่มา Cook et al., 1997)

ภาพที่ 31 ลักษณะการย่นของ conidia ของราแป้ง *Oidium* subgenus *Pseudoidium* (ที่เป็นรูปแบบ anamorph) ภายใต้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM, A: conidia ของ *Uncinula australiana* รอยย่นมีลักษณะลึกและกว้างจากตัวอย่าง herbarium, B: *Erysiphe cruciferarum* ในภาพ conidia มีการยุบตัวลง, C: conidia ของ *Microsphaera lonicerae* ยุบลงบางส่วน, D: conidia ของ *Microsphaera alphitoides* ที่ยุบตัว ลักษณะรอยย่นจะกว้างและเป็นช่องสีเหลือง (scale bar = 10 μm , ที่มา Cook et al., 1997)

จากที่กล่าวมา Cook et al. (1997) ได้สรุปข้อแตกต่างของผิว conidia ของเชื้อราแป้งไว้ดังนี้

ลักษณะทางวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1 สรุปรูปแบบของผนัง conidia ของเชื้อราแบ่งที่สำรวจน้ำใจได้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน
แบบ SEM (Cook *et al.*, 1997)

Powdery mildew taxon:	End wall	Outer wall patterns	
		conidia: turgid	wrinkle
Tribe, anamorph (telemorph)			
Tribe Blumerieae			
<i>Oidium</i> subgen. <i>Oidium</i> (<i>Blumeria</i>)	annular	echinulate	minutely polygonal
Tribe Phyllactiniae			
<i>Oidiopsis</i> (<i>Leveillula</i>)	smooth or verrucose	verrucose, warts single	angular
<i>Ovulariopsis</i> (<i>Phyllactinia</i>)	smooth or verrucose at basal end wall	verrucose, wart in discrete groups, groups scattered or in a helix, denser towards base	angular
<i>Streptopodium</i> (<i>Pleochaeta</i>)	smooth	verrucose, warts single, but in a helix, denser towards end walls	angular
Tribe Cystotheciae			
<i>O.</i> subgen. <i>Setoidium</i> (<i>Cystotheca</i>) and <i>Fibroidium</i> (<i>Podosphaera</i>) (incl. sections <i>Podosphaera</i> and <i>Sphaerotheca</i>)	whorl	smooth	sinuous, random or transverse
<i>O.</i> subgen. <i>Octagoidium</i> (<i>Sawadaea</i>)	whorled	dendritic	sinuous, serpentine
Tribe Golovinomycetiae	fibrillar	smooth	polygonal/ reticulate
<i>O.</i> subgen. <i>Graciloidium</i> (<i>Arthrocladiella</i>)			

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Powdery mildew taxon: Tribe, anamorph (telemorph)	End wall patterns	Outer wall patterns	
		Conidia: turgid	Wrinkle
<i>O. subgen. Reticuloidium</i> (<i>Golovinomyces</i>)	fibrillar	roughcast	sinuous, weakly dendritic
Tribe Golovinomycetaceae			
<i>O. subgen. Striatoidium</i> (<i>Neoerysiphe</i>)	fibrillar	striate	linear
Tribe Erysipheae			
<i>O. subgen. Pseudoidium</i> (<i>Erysiphe</i>) (incl. sections <i>Erysiphe</i> , <i>Microsphaera</i> , <i>Uncinula</i>)	fibrillar	rugose	angular/rectangular
Atypical pseudoidium (<i>Erysiphe australiana</i>)	fibrillar	fluted	pleated

นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะต่าง ๆ ที่สำรวจโดยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM นี้ ช่วยสนับสนุnlักษณะต่าง ๆ ที่ตรวจพบได้โดยกล้องจุลทรรศน์แบบ LM และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาทางอนุสรีวิทยา ด้าน DNA analysis อิเก็ตวัย ด้วยเหตุนี้ Cook *et al.* (1997) และ To-anun *et al.* (2002) จึงได้เสนอการจัดจำแนกเชื้อร้าเป็นในระดับการถือพันธุ์แบบไม่อารัมภ์ (anomorphic state) ได้ดังนี้ (ตารางที่ 2)

All rights reserved

ตารางที่ 2 สรุปการจัดจำแนกเชื้อราเบื้องต้นลักษณะการสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศ (Cook *et al.*, 1997; To-anun *et al.*, 2002)

Family	Genus	Subgenus	Telemorph
	1. <i>Ovulariopsis</i>	-	<i>Phyllactinia</i>
	2. <i>Streptopodium</i>	-	<i>Pleochaeta</i>
	3. <i>Oidiopsis</i>	-	<i>Leveillula</i>
Moniliaceae (Erysiphaceae)	<i>Oidium</i>	<i>Pseudoidium</i>	<i>Erysiphe</i>
		<i>Sertoidium</i>	<i>Cystotheca</i>
		<i>Fibroidium</i>	<i>Podosphaera</i>
		<i>Octagoidium</i>	<i>Sawadaea</i>
	<i>Oidium</i>	<i>Oidium</i>	<i>Blumeria</i>
		<i>Striatoidium</i>	<i>Neoerysiphe</i>
		<i>Graciloidium</i>	<i>Arthrocladiella</i>
		<i>Reticuloidium</i>	<i>Golovinomyces</i>
		<i>Microidium</i>	Unknown

สำหรับลักษณะของเชื้อรากในแต่ละ genus และ subgenus สามารถสรุปเป็น key (ชัยวัฒน์, 2549) ได้ดังนี้

Anamorphic key to genera and subgenera of the Erysiphaceae

1. Mycelium endophytic as well as ectophytic, produced both internal and external mycelium 2.
- 1' Mycelium ectophytic, conidiophores arise from the epiphytic mycelium, the fungi belongs to the hyphomycetes genus *Oidium*, Subgenus 4.
2. Producing only one type of conidia, conidiophores arising from external mycelium, long and slender composed of several cells, conidia formed singly, very seldom short chains, large, clavate to angular-rhombiform, germ tubes polygoni type, teleomorphic state belongs to *Phyllactinia*
..... genus *Ovulariopsis*.
- 2' Producing two types of conidia (dimorphic), primary and secondary conidia 3.

3. Conidiophore arising from the external mycelium, foot cell spirally twisted, conidia formed singly, primary conidia \pm lanceolate to ovoid-lanceolate, secondary conidia \pm clavate, ovoid-ellipsoid to subcylindric, apex obtuse (-truncate), germ tube polygoni type, teleomorphic state belongs to *Pleochaeta* Genus *Streptopodium*.
- 3' Conidiophore arising from the internal mycelium through the stomata, rarely from the external mycelium, simple, foot-cells straight, primary conidia and secondary conidia variable in shape but usually not clavate, germ tube polygoni type, teleomorphic state belongs to *Leveillula*
..... genus *Oidiopsis*.
4. Conidia singly, produced one at a time without fibrosin body, germ tube polygoni type, teleomorphic state belongs to *Erysiphe* Subgenus *Pseudoidium*.
- 4' Conidia in chains 5.
5. Conidia with fibrosin body 6.
- 5' Conidia without fibrosin body 8.
6. Mycelium with distinct aerial hyphae (hairs), appressoria indistinct or nipple-shaped, germ tube Pannosa type, teleomorphic state belongs to *Cystotheca* Subgenus *Setoidium*.
- 6' Mycelium without distinct aerial hypha (hairs) 7.
7. Produced one type of conidia, appressorium indistinct or nipple-shaped, germ tube fuliginea type or pannosa type, teleomorphic state belongs to *Podosphaera* Subgenus *Fibroidium*.
- 7' Produced two types of conidia, germ tubes Pannosa-type, teleomorphic state belongs to *Sawadaea* Subgenus *Octagoidium*.
8. Conidia small (ca. 20 x 9.6 μm) with oil-drop like inclusion bodies, germ tubes Microidium-typed Subgenus *Microidium*.
- 8' Conidia large, without oil-drop liked inclusion body 9.
9. Conidiophore bulbous swellings in the basal part, germ tube cichoracearum type, teleomorphic state belongs to *Blumeria* Subgenus *Oidium*.
- 9' Conidiophore erect, cylindric, simple 10
10. Appressoria well developed, lobed to multilobed, germ tube polygoni type, teleomorphic state belongs to *Neoerysiphe* Subgenus *Striatoidium*.
- 10' Appressoria indistinct or nipple-shaped or slightly lobed 11.

11. Conidium initials and conidia hardly separable, the width of immature conidia on conidiophore only slightly broader than the conidia, germ tube cichoracearum type, teleomorphic state belongs to *Arthrocladiella* Subgenus *Graciloidium*.
- 11' Conidia wider than conidium initials, with sinuate edge, germ tube cichoracearum type, teleomorphic state belongs to *Golovinomyces* Subgenus *Reticuloidium*.

การจัดจำแนกเชื้อร้าเป็นในปัจจุบัน

การจัดจำแนกชนิดของเชื้อร้าเป็น โดยอาศัยลักษณะสัณฐานวิทยาของการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ หรือการใช้เทคนิคด้านชีวโมเดกุณชาช่วยในการจัดจำแนกมีดังต่อไปนี้

Jones *et al.* (2001) ศึกษาเชื้อร้าเป็น *Oidium neolyopersici* ที่เข้าทำลายมะเขือเทศที่ถือว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM ศึกษารูปร่างและลักษณะสัณฐานของราเป็นชนิดนี้ พบว่า conidia มีรูปร่างแบบ ellipsoid ขนาด $22-46 \times 10-20 \mu\text{m}$ ไม่มี fibrosin body ตัวรัง germ tube อันเดียวยอกมาจาก conidia ปลาย germ tube เป็นตุ่นคล้ายตะขอสำหรับแทงเส้นใยเข้าไปทำลายพืช

Babu *et al.* (2002) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อเชื้อร้าเป็น *Phyllactinia corylea* โดยเปรียบเทียบระหว่างใบหม่อน 4 สายพันธุ์ พันธุ์อ่อนแอ คือ Kava 2 (K2) และ Victory 1 (V1) กับพันธุ์ด้านทาน *Morus laevigata* และ *M. serrata* ซึ่งใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM ตรวจดูลักษณะผิวใบ พบว่าพันธุ์อ่อนแอต่อเชื้อร้าเป็นจะมีใบเรียบ ไม่เป็นคลื่นหรือเป็นเพียงเล็กน้อย ปากใบอยู่สูงหรืออยู่ในระดับเดียวกับ epidermal cell ทำให้เชื้อร้าเป็นแทงเส้นใยเข้าไปในปากใบได้ง่ายกว่าหม่อนที่เป็นพันธุ์ด้านทาน

Takamatsu *et al.* (2002) ศึกษาระบบทองราเป็น genus *Oidium* subgenus *Pseudoidium* ที่เกิดกับถั่วเหลือง (*Glycine max*) โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมที่ลำดับเบส 14 sequences ของ rDNA (ITS) จากตัวอย่างถั่วเหลือง 13 พันธุ์ และพันธุ์ปา (*Glycine soja*) ที่ได้จากญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม และอเมริกา เมื่อรวมกันแล้วได้ 47 sequence มีรานเป็น 2 ชนิดที่มีความแตกต่างจาก ITS sequence 16% ตรวจสอบลักษณะของ ascoma โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM พบว่าเป็น *Erysiphe glycine* บนพืช *Amphicarpa* อีกชนิดเป็น *Erysiphe diffusa* (\equiv *Microsphaera diffusa*) ซึ่งจะไม่พบระยะ perfect stage

Miller *et al.* (2003) ศึกษาการรังอก conidia ของเชื้อร้าเป็น *Sphaerotheca macularis* f. sp. *fragariae* ที่ปลูกเชื้อลงบนใบสตรอเบอร์รี่ ควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ระหว่าง $4-36^\circ\text{C}$ ความชื้น 32-100%

พบว่า conidia มีการออก germ tube ภายใน 6 ชั่วโมง และใช้เวลานานที่สุด 48 ชั่วโมง ในอุณหภูมิที่恒常温度 20 °C วัดขนาดแพลงจากการวิเคราะห์ภาพถ่ายจากคอมพิวเตอร์ ที่อุณหภูมิ 25 °C เกิดแพลงขนาดใหญ่มากที่สุด ดังนั้นการเกิดแพลงที่ใบเกิดขึ้นได้ในช่วงอุณหภูมิ 22-27 °C และช่วยพยากรณ์การเกิดโรคระบาดได้จากอุณหภูมิและความชื้นก่อนมีการระบาดได้

Nischwitz and Newcombe (2003) ได้รายงานการพบร้าแบ่ง *Microsphaera palczewskii* ในพืช Siberian pea tree (*Caragana arborescens*) ในอเมริกาเหนือเป็นครั้งแรกโดยใช้กล้องจุลทรรศน์แบบ SEM ตรวจสอบลักษณะสัณฐานในระหว่างของการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ โดยเปรียบเทียบกับรา แบ่ง *Microsphaera* ของพืชชนิดเดียวกันที่พบในสวีเดน ยุโรป และเอเชีย พบว่ามีความแตกต่างจากแหล่งอื่นตรงส่วน appendage จะมีปลายที่แตกแขนงแบบ dichotomously branch หลายๆครั้ง คล้ายกับไม้ซุง *Microsphaera* ที่พบส่วนใหญ่แตกแขนงที่ปลาย appendage เพียง 1-2 ครั้งเท่านั้น

Oichi *et al.* (2004) รายงานเป็นครั้งแรกถึงกระบวนการเจริญของ conidiophore เชื้อร้าแบ่ง *Oidium neolyopersici* KTP-01 บนใบมะเขือเทศ โดยใช้เครื่องมือ high-fidelity digital microscope พบร้า conidiophore จะเจริญขึ้นมากภายใน 3 วัน หลังจากปลูกเชื้อลงในพืชอาศัย และใช้เวลา 12 ชั่วโมง เจริญมากที่สุด ต่อมาส่วนปลายจะเกิดขึ้นมา 2 เซลล์ คือ primary และ secondary conidia ส่วนที่อยู่บนสุดเป็น conidia ที่แก่ กำนัน conidiophore แบ่งตัวเป็น generative และ foot cell ซึ่งข้อมูลนี้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเชื้อร้าที่เป็น epiphytic plant pathogen

Walcan (2004) พบร้า *Podosphaera balsaminae* เป็นครั้งแรกในประเทศไทยเจนตินา และสหรัฐอเมริกา เป็นสาเหตุของโรคระบาดในพืช *Impatiens balsamina* และ *Impatiens × hawkeri* ศึกษาลักษณะสัณฐานวิทยาของ การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ เชื้อร้าแบ่งมีการสร้าง appressorium แบบ indistinct ลักษณะ conidia สร้างแบบ chain type มีผนังเรียบ รูปร่างกลม มี fibrosin bodies ภายใน conidia เมื่อใช้ข้อมูลทางสัณฐานวิทยาร่วมกับการวิเคราะห์ทางเคมีวิทยา ปรากฏว่าเชื้อร้าแบ่งที่พบร้าในพืชทั้ง 2 ชนิด คือเชื้อร้า *P. balsaminae*

Takamatsu *et al.* (2005) ศึกษาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมที่ลำดับเบส 18S, 5.8S และ 28S rDNA sequence ของเชื้อร้า *Uncinula septata* ซึ่งจัดอยู่ใน Order Erysiphales ร่วมกับการใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ SEM ศึกษาลักษณะสัณฐาน แม้ว่าลำดับเบสส่วนใหญ่จะอยู่ใน order Erysiphales cluster แต่มีความแตกต่างกันมากกับ pseudoidium clade (*Erysiphe emend.* รวมทั้ง *Microsphaera* และ *Uncinula*) ทั้งลักษณะสัณฐานของราแบ่ง *Uncinula septata* ที่มีความแตกต่างจาก *Erysiphe sect. Uncinula* (\equiv *Uncinula*) คือมี terminal, pluriseptate ascoma appendage, curved ascospore และไม่ปรากฏจะ anamorphs จึงเสนอให้แยกเป็น genus ใหม่ คือ *Parauncinula*

สำหรับในประเทศไทย วนิตตา (2548) ศึกษาความสัมพันธทางพันธุกรรมของเชื้อราเป็น Tribe Phyllactinieae ในพืช 15 ชนิด พบรากว่ามี 13 ชนิด ที่พบว่าเป็นรายงานครั้งแรกในประเทศไทย และในจำนวน 13 ชนิด มี 2 ชนิดที่พบครั้งแรกในโลก คือ อินทนิลนก *Lagerstroemia macrocarpa* L. var. *macrocarpa* และอินทนิลนำ้ *Lagerstroemia speciosa* L. Pers. var. *speciosa* โดยศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาร่วมกับวิเคราะห์ลำดับเบสของ rDNA ตำแหน่ง ITS และ 28S เพื่อยืนยันผลการจัดกลุ่มราเป็นใน Tribe Phyllactinieae

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved